

10 30.5.2012

KIRKKO & KOTI

Sata vuotta
kirkkotietä
→ 15

**Yhdessäolo
on tärkeintä,**
sanovat Amira,
Sini ja Jenny

Kuopion ja Siilinjärven evangelisluterilaisten seurakuntien lehti. www.kuopionseurakunnat.fi

AJANKOHTAISTA

Virsibuumi vahvistaa yhteislauluperinnettä

”Viime vuosien virsibuumi on vastaliike yhteislaulun katoamiselle”, sanoo Jaana Marjanen virsilaulu-uudistuksesta kertoessaan.

”Viime vuosina olemme eläneet virsibuumin aikaa. Koskaan aiemmin ei erilaisia virsiäniitteitä ole julkaistu yhtä paljon kuin viimeisen kymmenen vuoden aikana”, kuvasi **Jaana Marjanen** Jyväskylän Musiikkijuhlilla, joilla.

”Sanotaan, että suomalainen yhteislauluperinne on katoamassa. Kirkolla on onneksi oma vastaliikkeensä, virsi. Kirkoissa laulamme yhdessä joka pyhä. Sen lisäksi Kauneimmat joululaulut saavat suomalaiset liikkeelle ja Su-

vivirsi soi -tapahtumat ovat kahdessa vuodessa levinneet koko maahan.”

Kirkossa on valmisteilla virsikirjan lisävihko. Edellinen vuoden 1938 virsikirja sai lisävihkon 25 vuotta hyväksymisen jälkeen vuonna 1963. Nyt on kulunut suunnilleen saman verran aikaa vuodesta 1986, nykyisen virsikirjan hyväksymisestä.

Ehdotukset lisävihkoon ovat valmiina vuoden 2014 loppuun mennessä. Valmisteilla on suomen- ja ruotsinkielinen lisävihko, jonka laajuudeksi on kaavailtu virsiä, joiden virsinumerot olisivat 633:n ja 699:n väliltä. Aloitteen tekijät toivoivat virsiä, jotka sanoittaisivat kristinuskoa uudella tavalla ja kulkisivat kielellisesti ’maastoon tiettömään’, toisenlaista kuvastoa etsien ja käyttäen.”

”Uusia virsiä kaivataan kotien kristillistä kasvatuksen tukemiseen niin, että erilaisissa elämäntilanteissa elävät lapsiperheet oteetaan huomioon. Toivottiin virsiä myös heille, joille kristillinen perinne ja sen ilmaisu eivät ole tuttuja.”

Virsi sanoittaa ihmisen puhetta Jumalalle. Yhteislaulu on vahva kokemus.

semme hartaina sävelinä ja aamuhartauksissa. Jaana Marjanen nosti esiin virsibuumin ja virren perustehtävät Kirkon musiikkijuhlien avajaisissa 25.5.2012 Jyväskylässä. Marjanen on virsikirjan lisävihkotyö-

ryhmän puheenjohtaja. Valtakunnalliset Kirkon musiikkijuhlat kokosivat viime viikonloppuna tuhansia kirkkomusiikin ammattilaisia ja harrastajia Jyväskylään.

”Virren koti on kirkko ja jumalanpalvelus. Sieltä se lähtee mukaamme omaan elämänpäiriimme ja arkeemme. Sen laulaminen ja hyräily arjen töissä, autotallilla, lenkillä tai leväessä on rukousta.

”Virttä voi hyvällä syyllä kutsua viidenneksi evankeliumiksi, joka kantaa ilosanomaa ja rohkaisee uskoon silloinkin, kun puhe ei tavoita kuulijaansa”, iloitsee kirkkoherra Jaana Marjanen.

SEIJA RYTKÖNEN

Ihmettelystä maahanmuuttoon

Virsikirjan lisävihkotyöryhmä on nyt kartoittanut aihepiirejä, joita nykyisestä virsikirjasta puuttuu, kuten rukous ja hiljaisuus, ihmettelevä ja etsivä usko, kirkkovuoden juhlat ja erityisesti niiden lasten virret, kummus, pakolaisuus ja maahanmuutto, kaupunkilaisen elämänpäiri.

Olemassa olevan aineiston lisäksi on tarkoitus saada kokoelmaan myös täysin uusia virsiä suomalaisilta säveltäjiltä ja sanoittajilta.

Mittavin työ oli kirkkoherra Jaana Marjanen mukaan Yleisradion ja kirkon yhteinen projekti, jonka tulokset soivat päivittäin ilok-

PYSÄKILLÄ

Työ ja työhön johtava koulutus pitää organisoida sivistyksen periaatteiden mukaan, haastaa tutkija Matti Volanen.

Rakkaus taitoon vai rakkaus tietoon?

Maisterimestari on uuden työelämän asiantuntija. Taitoa on rakastettava kuten tietoa, haastaa tutkija Matti Volanen.

Teknologisen kehityksen vuoksi koulutus, opetus ja kasvatusta on nyt ennennäkemättömien haasteiden ja täysin uusien mahdollisuuksien edessä. Kun koulutus aiemmin tarkoitti sulkeutumisesta neljän seinän sisään ku-

rinalaisesti seuraamaan opettajan opetusta, niin nyt oppimiselle on avautunut kirjaimellisesti koko maailma.

Liitutaulu, liitu ja karttakeppi, kirja, kynä, kumi ja vihko ovat muuttumassa älytauluksi, tietoverkoiksi ja -pilviksi, tableteiksi ja ohjelma sovellutuksiksi, joiden kautta saavutettavissa on lähes koko inhimillinen tietoperimä muuta-

PÄÄKIRJOITUS

Puhkea rauhassa kukkaan

Syntymän rauha. Kasvurauha. Oman itsen ja oman suunnan etsimisen rauha. Oman näköisen, omankokoisen elämän elämisen rauha.

On monia asioita, joita emme valitse. Kukin syntyy minne syntyy eikä valitse siittäjäänsä, synnyttäjäänsä, kasvattajaansa. Kasvuympäristö antaa eväitä tai kuormaa, usein molempia, ja kuitenkin runoilija Niilo Rauhala kevään korvalla muistuttaa: ”Ei ole sellaista piiloa, jossa silmut eivät puhkeaisi, kun niiden aika on tullut.”

On asioita, joita valitsemme, tai ainakin pyrimme siihen. Koulunsa päättävät tunnustelevat tulevaisuutta ja itseään: mikä on minun tieni, mille alalle, millaiseen työhön.

Joka vuosi kesän täyteydessä moni unelma jää toteutumatta ja jatko-opiskelupaikka löytymättä. Joillekin jää peruskoulun päättötodistus saamatta.

Kuopiossa on tarjolla esimerkiksi Ammattistartti, Luovi, työpajatoimintaa ja kymppiluokkaa hänelle, joka ei vielä tiedä, minne tahtoi, tai jos elämäntilanne on sairauden tai muiden olosuhteiden vuoksi haastava peruskoulun päättyessä. Lukion jälkeen voi joutua välivuotensa rakentamaan omin ideoin.

Ei ole sellaista piiloa, jossa silmut eivät puhkeaisi, kun niiden aika on tullut.

Esimerkiksi lastenpsykiatreja ja puheterapeutteja kaippaa Kuopionkin kokoinen kaupunki.

Päättäjillä on vastuunsa, kansalaisella omansa. Yhteiskunta toimii hyvin silloin, kun mahdollisimman moni saa puhjeta rauhassa kukkaan, ja se, joka polkee toista maahan, joutuu vastuuseen teoistaan.

Miten me lähimmäisinä turvaamme toinen toisillemme oikean tilan, väljän ja vapaan olon, jossa voi kukkia vapaasti juuri sellaisena kuin on?

ULLA REMES
ulla.remes@evl.fi

+ Tuumaustauko tiekirkossa
Liki kolmesataa tiekirkkoa eri puolilta maata avaa ovensa kesämatkailijoille. Kuopiosta mukana ovat Tuomiokirkko, Riistaveden kirkko ja Vehmersalmen kirkko.

Kuopion tuomiokirkko on Tie-kirkkojen TOP 5 -listalla (2011) maan neljänneksi suosituin tiekirkko Turun tuomiokirkon, Rovaniemen kirkon, Finlaysonin lasten katedraalin jälkeen 15 400 kävijällä, kun Turun tuomiokirkossa vieraili kulttuuripääkaupunkivuonna 84 800 kävijää.

Tiekirkoissa on mukana luterilaisia ja ortodoksisia kirkkoja. Kirkot aukeavat kesäkuun 10. päivään mennessä, ja niihin voi pysähtyä tauolle koulujen alkuun asti. Avoimiin kirkkoihin johdatavat aiempien vuosien tapaan Tiekirkko-liikennemerkkit. Kuopion hiippakunnassa on 38 tiekirkkoa.

Kaikki Suomen Tiekirkot löytyvät internetistä osoitteesta www.taivaallinentaukopaikka.fi. Sivuilta on kerrottu kirkkojen aukioloajat ja ajo-ohjeet sekä muutakin tietoa esimerkiksi lähistöllä sijaitsevista uimarannoista, kahviloista ja erilaisista nähtävyyksistä. Tie-

Riistaveden kirkko

kirkot sijaitsevat pääteiden läheisyydessä. Tiekirkkotoiminta alkoi vuonna 1991 ja on sen jälkeen levinnyt koko maahan.

+ Ilmoittaudu diakoniapäiville
Vielä ehtii ilmoittautua tarjoushinnalla Diakoniapäiville!

”Kirja, kynä, kumi ja vihko ovat muuttumassa älytauluksi, tietoverkoiksi ja tableteiksi.

tuoreessa filosofian väitöstutkimuksessaan Jyväskylän yliopistossa uuden mallin: perusopisto jokaiselle 16-19 -vuotiaalle nuorelle.

”Perusopisto ei enää olisi peruskoulu eikä vielä yliopisto. Se on koulutusmuoto, jossa aikuiseksi kasvamisen saatetaan alkuun, avataan mahdollisuus hyvin moninaisesti tuottamalla oppimiseen, learning by making.”

Volanen uskoo kustannusten pienenevän, kun koko toisen asteen koulutus saatettaisiin yhden organisaation piiriin. Tästä on jo hyviä kokemuksia eri puolilta Suomea.

”Yleisesti hyväksytään ajatus, että jokaisen nuoren tulisi käydä toisen asteen koulutus. Nuorten koulutuksen ei tule olla peruskoulutusta vaan perusopiskelua, siis opistomuotoista. Lukion edustama sivistystehtävä kattaa nyt koko ikäluokan, sitä ei voida rajoittaa osalle ikäluokkaa kuten nykyinen lainsäädäntö olettaa. Toisaalta ammattisivistys on nyt osa kaikkia niitä ammatteja, joihin myös lukion kautta valmistutaan. Instituutioiden rakenne seuraa – enemmän tai myöhemmin – niiden tehtävien kehitystä, niin nytkin”, tutkija hahmottelee.

Työn kautta taidot

Lukiokoulutuksen alkuperäinen perusajatus oli kouluttaa Suomeen ylempää virkamiehistöä, jonka koulutuksessa korostui tiedon ja traditioiden välitys sukupolvelta toiselle. Volanen mukaan nyt on korostettava tiedon tuottamisen ja tiedon pätevyyden arvioinnin taitoja, jotka liit-

Valtakunnalliset Diakonia-päivät 5.-7.10. Kuopiossa on tarkoitettu kaikille, joita kiinnostaa kirkon tekemä diakoniatyö. Tiesitkö, että diakoniatyötä tehdään esimerkiksi vammaisten, vanhusien, maahanmuuttajien, vankien ja päihteidenkäyttäjien parissa? Myös kunnallisella puolella työskentelevät ja yhteistyökumppanit ovat tervetulleita mukaan tutustumaan diakoniatyön maailmaan.

Elä ja välitä -teeman alla kokoonnutaan Kaiken Mualiman kinkereille ja iltajuhlaan.

Ilmoittautumiset, majoitusvaraukset sekä näyttelytilavaraukset tehdään osoitteesta www.diakoniapaivat.fi. Huomaa edullisempi osallistumismaksu, kun ilmoittaudut Diakoniapäiville ennen 31.5. 2012.

+ Ekoräteistä iloa

Ekoräteillä tehtiin hyvää. Kuopion ev.lut. seurakuntien lapsityön henkilökunta neuloi yli 450 ekorättiä. Tällä hetkellä tuotto on 2100 euroa. Varat lahjoitetaan Suomen Lähetysseuran Onnen lahjat -kampanjaan.

tyvät lähes kaikkiin ammatteihin hyvin monella eri tavoilla.

”Nykyisen työelämän perusahmo on sivistynyt asiantuntija, ’maisterimestari’, jonka keskeisiin valmiuksiin kuuluu työn kautta kerääntyvän tiedon kiteyttäminen edelleen jaettavaksi”, tiivistää Matti Volanen.

Sivistys on kykyä, tahtoa ja taitoa asettaa, arvottaa ja ratkaista aika-kaudemme perusongelmia.

”Sivistys liittyy siis meidän jokaisen työhön ja arkielämään hyvin haastavalla tavalla”, Volanen painottaa.

Ajattelevat kädet, kättelevä ajatus

Matti Volanen tiivistää ajatuksiaan käsitepariin Ajattelevat kädet ja kättelevä ajatus. Mitä ihmettä?

”Me käytämme usein ilmaisuja kuten ’käden taito’ muistamatta, että kättä aina ohjaa ajatus ja päinvastoin: käyttämällä käsiämme ohjaamme monin tavoin omia kokemuksiamme ja siten ajatuksiamme. Historian saatossa käsiimme sopivat työkalut ovat muuttuneet käsityökaluista kuten vasaroista, sahoista ja kirveistä laajoiksi kone- ja tuotantojärjestelmiksi. Siten kätemme todella ajattelevat monenkin mutkan ja konejärjestelmien kiteytyneiden ajatusten kautta.”

Yhtenä keskeisistä aatehistorian muutoksista Matti Volanen näkee tiedon arvostuksen korostumisen taidon kustannuksella.

”On hämmästyttävää kuinka filoteknia - rakkaus taitoon – on jäänyt euroopalaisessa aatehistorissa filosofian – rakkaus tietoon – varjoon, vaikka se on teemana jo klassisissa teksteissä. Siten ennakkotietävä Prometheus jumalaisine tulineen on asetettu kokemuksesta oppivan Epithemuksen edelle, Väinämöinen seppä Ilmarisen yläpuolelle.”

”Oletuksena on ollut että työ ei voi sivistää. Sivistävä työ onkin suuri haasteemme: työ on organisoitava sivistyksen periaatteiden mukaan. Työ olisi siis romanttisesti ilmaistuna runoutta tulevaisuudesta.”

ULLA REMES

KOLUMNI

Harhanäkyjä kolmessa aikamuodossa

Kirkko sekoilee sukupuoliasioissa. Kirkon sanoma ei kosketa ihmisiä. Kirkon opit ovat menneisyyden tuotteita. Kirkosta eroaminen kasvaa. Kirkko joutuu muuttamaan halintonsa ja myymään rakennuksensa rahojen loppuessa. Valtiovalta ei osallistu enää piispanvihkimyksiin. Kirkko suojelee vanhoillislestadiolaisia.

Jos yllä oleva kuva on tosi, kirkko muistuttaa vetäytyvää armeijaa. Urhot ovat väsyksissä. Paireilla makaavat voivottavat tai kiroilevat. Osa näkee näkyjä. Menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus vilistävät silmissä.

Turun piispa Kaarlo Kalliala vastasi 8.5. Turun Sanomissa näihin kuviin, näihin tunnelmiin: sadata papit ovat juuri niitä erilaisia pappeja, joita ihmiset kehuvat niistä jäykistä ja tylsämielisistä laituskirkon papeista poikkeaviksi fiksuiksi ja hienoiksi tyypeiksi. Kallialan mukaan kirkolla on tulevaisuus. Se voi sijaita menneisyydessä tai tulevaisuudessa. Mutta aivan varmasti jossain se on.

Kallialan kirjoituksen äärellä vetäytyvän kirkon itseruoskinta tuntuu harhänäylytä kaikissa aikamuodoissa.

Menneisyydessä. Joensuulainen perinteentutkija Seppo Knuuttila on nimitänyt tyhmän kansan teoriaksi katsomusta, jonka mukaan menneisyyden historia on lyöty lukkoon. Sen mukaan menneisyydessä vaeltaa tyhmä kansa. Tosiasiassa tyhmä kansa on juonikas ja se pettää meidät.

Tyhmä kansa oli muka uskovainen ja sen kirkko kukoisti. Ai niinkö, meidän aikaamme verrattunako? Menneisyyden väellä oli tyhmit teolliset teoriat, joiden varassa se muodosti tyhmit uskonnolliset opit. Tieteenhistorian ja logiikan tutkimuksen valossa tämä ei pidä paikkaansa.

Nykyisyydessä. Ihmiset eivät usko mihinkään. He ovat valistuneita. He ovat itsenäisiä. He ajattelevat omilla aivoillaan.

Lässynlässyn! Valistus loi myös uuden myytin, edistyksen myytin. Ei ole tiedeyhteisössä yhteisesti jaettua näkemystä siitä, mitä tiede on eikä ole yhtenäistä tieteellistä maailmankuvaa. Tosiasiassa maailmankuvamme on kerroksellinen ja ristiriitainen. Siitä johtuen mitään nykyihmistä ei ole. Nykyihmisen valistuneisuuden tapaamme esimerkiksi televisio-ohjelmassa Big Brother.

Tulevaisuudessa. Tappio ja huono meno syvenee, mutta inhimillisyyttä ja avaruutta tarvitaan. Joopa joo ja hohhoijaa.

PETRI JÄRVELÄINEN

Kirjoittaja on teologian tohtori, filosofian dosentti ja toimii rehtorina Portaanpään kristillisessä opistossa.

Viisautta ja varjelusta teille

Älä päästä kaveria juopuneena rattiin.

Rauha teille -kansanliike nosti esiin turvallisuuden teillä. Rattijuoppouteen vaikuttaminen tuntuu olevan tavoitettamattomissa. Juopuneen autoilijan alle jääneen lapinlahtelaisen 11-vuotiaan Matleenan haudalla eivät ole kukat ehtineet lakastua, kun uusia rattijuopumustapauksia tulee tiheämmin kuin viime vuonna samaan aikaan. Poliisin valvontatempauksessa äskettäin jäi kiinni 30 kuljettajaa, kun viime vuonna luku oli 13.

Vanhempi konstaapeli **Jari Koskelo** toteaa ensi töikseen, että aiheista saisi kirjoitettua romaanin.

”Kuta kauemmin poliisin työtä teen, sitä enemmän kehoitan nuoria etsimään raittiisti iloa elämäänsä. Niin paljon alkoholin haittoja näen päivittäin”, hän sanoo.

”Poliisina kohtaa useimmiten alkoholin liikakäyttöä. Useimmilla tehtävillä juuri alkoholi on se tekijä, joka aiheuttaa poliisin puuttumisen henkilön perusoikeuksiin.”

Tuleeko työtilanteissa keskusteltua alkoholin käytöstä asiakkaiden kanssa?

”Joskus keskustelemme aiheesta, varsinkin nuorten kanssa. Itsekin isänä koen sen tärkeäksi.”

Raittiuskasvatus on muuttanut päihdevalistukseksi. Millaisen valistukseen poliisi uskoo?

”Epäilen yleisen valistuksen tehoa, mutta uskon kasvatuksen ja kotoa saatujen arvojen olevan helpottamassa varsinkin nuoren tulevia valintoja liittyen juuri päihteiden käyttöön.”

Yksittäistä parasta tapaa ei Koskelon mukaan voi nimetä, mutta useamman osa-alueen muuttuminen voisi vähentää rattijuoppoutta. Esimerkkeinä voisi olla asenteisiin vetoaminen, rangaistusten koventaminen, valvontaan tarvittavien resurssien lisääminen ja läheisten ja naapureiden valvutuneisuus.

Kovempia rangaistuksia?

Myös Lapinlahdella virinneen Rauha teille -kansanliikkeen aktivisti **Minna Kettunen** kaipaa kovempia rangaistuksia:

”Rattijuoppouteen suhtaudun ehdottoman kielteisesti. Henkilökohtaisesti olen jo pitkään kaivannut kovempia rangaistuksia: autoa valtiolle, ehdottomia tuomioita ja niin edelleen.”

Pääministerille luovutetun Rauha teille -vetoomuksen tierauhan puolesta allekirjoitti yhteensä 2234 ihmistä.

”Minut sai liikkeelle tämä tragedia – tai kaksistragedia, sekä uhrin että tekijän puolella – joka riipaisi läheltä. Tapaus on herättänyt surua, järkytystä, raivoa, tahtoa tehdä jotain. Tuli ilmi että lapinlahtelaiset halusivat toimia jotenkin: osoittaa myötätuntoa sureville mutta myös kiinnittää huomiota piittaamattomuuteen liikenteessä. Minua pyydettiin kirjoittamaan vetoomus, ja sen tein, ja samalla syntyi myös tempauksena Tierauhanmarssi.”

Viina on viisasten juoma

Seurakuntien nuorisotyössä ollaan joka päivä läsnä nuorten elämässä. Nuorisotyönohjaaja **Markku Puhakka** kertoo, että päihtyneitä näkee seurakunnan toiminnassa harvoin: työn päihteettömyyttä kunnioitetaan. Päihteettömyys

”Kännissä olet ääliö ja viina on viisasten juoma.”

KIRKON KULMILTA

Salahmin kartano

Vieremällä sijaitseva Salahmin kartano sisältyy kohteena pariinkin viime vuonna ilmestyneeseen kirjaan. Toinen on Panteleimonin jännitysromaanin, kartano kansikuvana. Toinen on Eero Sovelius-Sovion teos Ihmisiä laivojen kaupungista, joka kertoo ”henkilöhistoriaa 1700–1900 lukujen Raahesta”.

Sovelius-Sovio kertoo kirjassaan raahelaisesta kauppiasta ja laivanvarustajasta, kauppaneuvos Zachris Franzénista, joka oli Salahmin ruukin ja maatilän omistaja vuodesta 1828. Laajimmillaan ne antoivat toimeentulon 200 perheelle ja ansiomahdollisuuksia myös muille paikkakuntalaisille.

Kosken partaalle pystytetty komea kaksikerroksinen kartanorakennus ehti valmistua vähän ennen Zachris Franzénin (1787–1852) kuolemaa. Senkin jälkeen hänen puolisonsa Lovise Frosterus vietti kesät edelleen Salahmin laajaan matkan Raahesta parivaljakon vetämillä kuomuvunuilla. Näin tapahtui aina vuoteen 1874, jolloin ruukki ja kartano myytiin.

Kartano oli myös lisälmen rovasti Frosteruksen sukulaisalo, jossa piirilääkäri Wilhelm Roschier heidän mukanaan vieraili ja kirjoitti 16.8.1849, että illan suussa ”saatoimme kuljeksia ympäristössä katselemassa ruukin tienoita ja itse seutua kauniine puutarhoineen ja puistoineen”. Kosken partaalla oli erityislaatuinen suihkuhuone, josta Roschier mainitsee, miten seuraavana aamuna ”heti noustuamme otimme suihkun Franzénin upeassa suihkuhuoneessa”.

Salahmi oli Franzénille tärkeä paikka. Raahessa Pekkatorin reunalla olevassa kauppakartanossaan hänellä oli ”Salahmin raudan kauppa”. Sinne vietiin ankkureita, hevosenkenkiä, kirveitä, lapioita, laivatakeita, rekirautoja, samalla myös kaskiviljaa ja laivanrakennuspuita.

Hänen kymmenien alusten laivastossaan oli kaksi Salahmin-nimistä. Ensimmäinen oli vuonna 1834 rakennettu fre-

Perhekotina toimiva Herrala, Salahmin kartano

gatti ja kun se vuonna 1847 haaksirikkoutui, tilalle rakennettu parkki sai saman nimen. Laivat toivat kahvia, suolaa ja sokeria Franzénin sanojen mukaan sieltä, mistä satoa ”on saatavana, vieraalla rannalla, Suomen maalle”.

HELENA RIEKKI

Rattijuoppouden ristejä
hautausmailla voi olla vaikea ymmärtää, olipa tekijän tai uhrin omainen tai muuten tapahtuman koskettama.

painottuu myös esimerkiksi isoistominassa, jossa keskeistä on esimerkillisyys ja kannustaminen luontevaan iloitsemi-

seen.
"Nuorison suhtautuminen alkoholiin ja muihin päihteisiin on suhteellisen vapaata, minusta liiankin vapaamielistä: ajatellaan että mitäs siitä jos ottaa. Tasta on valitettavasti tullut arkea. Useat nuoret kokeilevat rajojaan, etsivät taapaansa elää."

"Kesää voi juhlia tyylikkäästi piknikillä – tai sitten toisin. Kun luottamus kasvaa, kasvavat myös vapaudet", Puhakka puhuu ja muistuttaa kaveripiirin vaikutuksista. Myös vanhempien on hyvä tietää, millaisissa joukoissa nuori liikkuu.

Paavali neuvo kulttuurissa, jossa vesi ei ollut juomakelpoista: juokaa, mutta älkää juopuko. Puhakan mielestä tämä on hyvä neuvo aikuiselle. Kännissä olet ääliö ja viina on viisasten juoma – nuorisotyönohjaaja rankkaa korkealle hyvät, tunteisiin vedonneet kampanjat. Läheisten alkoholiongelma tulee joskus puheeksi nuorten kanssa. Alkoholistuksessa asialinja on hänestä toimivinta: mikä päihteissä on hyvää, mikä huonoa, mitkä ovat seuraukset ja arviointi siitä käsin. Myös yhteisön vastuu tukisi raitista kasvatusta:

"Ennen kyläyhteisö kasvatti. Nyt kun 12-vuotias juo kadulla, kukaan ei huomii. Toisaalta kaveriporukan on tärkeää tuntea vastuunsa siitä, että kukaan ei aja humalassa tai jää joukosta."

"Olin nuorena itse tilanteessa, jossa juopunut oli lähdössä rattiin. Kaverini tarjosi hänelle autokyydin ja minä ajoin hänen autonsa kotiin. Toivottavasti ilmapiiri rattijuoppoutta kohtaan ei ole muuttunut sallivammaksi."

ULLA REMES

MITÄ MIELESSÄ?

Suojele ympäristöä lähelläsi

Kuopiolaisen perheenäidin **Meri Elonheimon** motto on: Ajattele maailmanlaajuisesti, toimi paikallisesti. Auttamalla lähiseutua ja lähellä eläviä ihmisiä teet arjen ympäristötekoja. Maailman ympäristöpäivää vietetään 5. kesäkuuta.

Miten vaikutat Kuopiossa?

"Olen opiskellut ympäristönsuojelua ja työskennellyt ympäristökasvatustehtävissä. Tällä hetkellä olen tällainen vapaa aktivisti. Spontaanisti lähen mukaan ideoimaan arjen ympärille rakentuvaa ympäristönsuojelua. Esimerkiksi Linnanpellolla järjestimme kaikille avoimen kirpputorin vanhan sokeainkoulun pihapiirissä."

Miten voisin olla suojelijana?

"Huolehtimalla lähialueen ja lähimmäisten hyvinvoinnista. Ostamalla kestäviä tuotteita, kannattamalla paikallista osaamista. Arkiliikkumalla lihasvoimalla. Ostamalla ekologista ruokaa lähikaupasta tai esimerkiksi luomuruokapiirin kautta. Keräämällä roskia luonosta."

Mistä ideat syntyvät?

"Kun kohdataan ihmisiä ja jaetaan elämää. Kiinnostumalla ja rohkealla otteella. Kysymällä ja myös itse sanomalla, missä tarvitsee apua."

Kuva ja teksti
HANNA KARKKONEN

Lentokone, juna vai auto?

"Ilman muuta juna. Kaikkiallehan sillä ei pääse, mutta se on ainoa kulkupeli, jossa voi pitää lasta sylissään matkan ajan. Haaveena olisi se, että saisimme Kuopion seudulle lähijunaliikenteen."

Onko kaikkea pakko omistaa?

"Esimerkiksi auton yhteisomistusta kannattaa miettiä. Tavaroiden lainaaminen olisi monesti järkevämpää kuin omaksi hankkiminen, mutta vaatii viitseliäisyyttä. Kannatan positiivista materialismia eli toisen työn arvostamista ja sitä, että esineistä pidetään huolta. Ostetaan tarvittaessa kunnon tavaraa, jota pystyy myös korjaamaan."

Miten lapset oppivat pitämään huolta ympäristöstä?

"Vanhemman esimerkki on paras. Jätteiden lajitteluakin tärkeämpää on opetella toimimaan niin, ettei turhaa jätettä synny. Kokemuksesta voin sanoa, että lapsille tärkeimmät lelut ovat itse tehdyt ja kestävät, puusta tai kankaasta valmistetut."

Mitä yhteiskunta voisi tehdä?

"Eniten toivoisin sitä, että luotaisiin ympäristöjä ja toimintoja, joissa eri-ikäiset ja eri elämäntilanteissa olevat ihmiset löytäisivät toisensa. Sitä voitaisiin synnyttää kestävämpiä elämäntapoja ja lisätä hyvinvointia."

Hammaslaboratorio
Hyvä Hammas Oy
Puree Paremmiin.

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio

Erikoishammasteknikko
Satu Koskela

p. 017 265 4400

Sielunhoito-
terapia
SYDÄN-
JUURI

Helena Lehtimäki
YTM, sosiaalityöntekijä,
MU-sielunhoitoterapeutti

Vastaanotto Kuopiossa
P. 045 3156464,
hennalehtimäki@gmail.com
www.sydänjuuri.fi

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tilisara, Taponkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422

Lomakausi lähestyy

että sinullakin olisi täysihotolomaa
hae tuetulle lomalle ihanaan kesäpaikkaan
Lomakoti Tuomirantaan

www.lomakotituomiranta.fi
Kuopion Riistavedellä.

Vapaita paikkoja löytyy vielä kesä- ja heinäkuun kaikilta viikoilta, niin perheille kuin ikääntyville ja yksinäisille.

Aikuisen omavastuuosuus on 100,00 € viikko,
lapset alle 15 v. ovat ilmaisia.

Tukihakemuskäyntejä saat
www.hyvinvointilomat.fi
puh. 010 830 3400 tai Anitalta 050 542 4817.

Yksilöllistä kotipalvelua ja omaishoitoa

Alina®
HOIVATIIMI
www.alinahoivatiimi.fi

Tilaa!

Puh. 044 355 5451
Maaherrankatu 15
70100 Kuopio

PKP KOTIAPULAINEN

Pkp Kotiapulainen haluaa tarjota monipuolista palvelua asiakkaiden omien tarpeiden ja toivomusten mukaisesti.

Meidän kauttamme saa luotettavasti monipuolisia kotiapu-, virike-, kotisiivous-, asiointiapu-, lastenhoito- ja muita erilaisiin kotiaskareisiin liittyviä palveluja.

Palvelujamme ovat mm:

- kotiapupalvelut
- virikepalvelut
- kotisiivouspalvelut
- asiointiapupalvelut
- lastenhoitopalvelut
- kotieläinhoitopalvelut
- kaupassakäyntipalvelut
- hiustenlaittopalvelut
- seuranpitopalvelut
- ulkoiluapupalvelut
- muut senioripalvelut

KYSY LISÄÄ JA TARJOSTAMME

Puijon Kiinteistöpalvelu Oy
Puh. 020 755 9400

info@pkpkuopio.fi www.pkpkuopio.fi
Voit kysyä palveluitamme myös iltaisin ja viikonloppuisin puh. 044 722 5505

HUOM! Kotitalousvähennys 45%

KESÄLAULUJA

*Laula ihmisille ilosta, laula surusta,
laula väreistä maailman.
Laula ihmisille sanoista, laula teoista,
yhdessä ainoan Jumalan.
Laula heille saduista, laula sodista,
laula kivikaduista.
Laula sydäimestäsi kaikki se.
Laula se niinkuin Herralle.*

JARI KEKÄLE

Kesäisiä konsertteja

- ✦ **Iltamusiikki** Tuusniemen kirkossa torstaina 31.5. klo 19. "Herrasta veisaa kieleni", musisoimassa kanttorit Annette Kärppä-Leskinen ja Riikka Tuura. Vapaa pääsy.
- ✦ **Käsikellokuoro Dolcen konsertti "Kesäyön kellot"** Tuomiokirkossa perjantaina 8.6. klo 22. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Käsikellokuoro Dolce esiintyy Tuomiokirkossa perjantaina 8.6. klo 22.

- ✦ **SULASOL Pohjois-Savon piirin kuorokonsertti** Tuomiokirkossa lauantaina 9.6. klo 17. Kirkkokonsertissa laulavat Sulasolin Pohjois-Savon piirin kuorolaulajat. Liput osallistujapassilla 12 €, muut 15 €. Sulasolin kuorot esiintyvät myös messussa sunnuntaina 10.6. klo 10, jossa saarnaa piispa Matti Sihvonen.
- ✦ **Konsertti** Pyhän Johanneksen kirkossa sunnuntaina 10.6. klo 18. Oksana Sinkova, huilu, Andreas Lend, sello, Michael Tsalka, piano, Anna Maria McElwain, klavikordi. J.S. Bachin gamba- ja huilusonaateja, Weberin trio ja Poulencin huilusonaatti.

Pianisti Michael Tsalka konsertoi Oksana Sinkovan, Andreas Lendin ja Anna Maria McElwainin kanssa Pyhän Johanneksen kirkossa sunnuntaina 10.6. klo 18. Vapaa pääsy.

- ✦ **Oskar Merikannon hengellisiä lauluja -konsertti** Siilinjärven kirkossa sunnuntaina 17.6. klo 18. Oopperalaulaja Johanna Tilli, Vesa Kajava, urut.
- ✦ **Kesälaulajaiset** Pyhän Johanneksen kirkossa tiistaina 5.6. klo 18. Tintti Tinkalan lauluoppilaat. Vapaa pääsy.

Lauletaan yhdessä

- ✦ **Mustinlahden kesälaulajaiset** Kylätalolla keskiviikkona 6.6. klo 19.
- ✦ **Lauluilta** Säyneisen Kylätuvalla maanantaina 11.6. klo 19.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Kesäkuun hautausmaakävelyt

- ✦ **Sankarihautausmaan kierros** alkaa keskiviikkona 6.6. klo 18 Sankaripuiston Tulliportinkadun puoleiselta portilta. Teemana Vanhat muistomerkit. Oppaana Helena Rieki, Merja Marin ja Heikki Lukkarinen.
- ✦ **Ison hautausmaan kierros** alkaa torstaina 28.6. klo 18 linja-autoaseman puoleiselta portilta. Teemana Ihmisiä, kertomuksia ja kohtaloita, oppaana Nina Pelli.

Mummon mökissä kakkukahvit

Mummon mökki juhlii 20-vuotista taivaltaan torstaina 31.5. klo 11-15. Tätekakkukahvit ja ohjelmaa.

Soutaan kirkkoon

Kirkkovenesoutu ja kansanlaulukirkko torstaina 28.6. klo 18 Tomperin saarella. Ilmoittautumiset soutamaan ja tarjoilun vuoksi viimeistään 21.6. puh. 017 158111 tai mirja.poutiainen@evl.fi. Lisätietoja Heikki Hyväriseltä puh. 040 4848 434. Lähtö klo 16.30 Julkulan venerannasta. Nuotio- kahvit ja tikkupullat. Ilta järjestetään yhteistyössä Siilinjärven seurakunnan ja Vuorelan Kunnan kanssa.

Makkaranpaisto ja yhteislaulua Kaavilla

Kesätapahtuma kaiken ikäisille Kaavilla Niemen leirikeskuksessa sunnuntaina 10.6. klo 18. makkaranpaistoa, vohveleita, yhteislaulua, ponijelua. Tuotto oman alueeseurakunnan lapsiperheiden tukemiseen.

Luonnon helmassa

- ✦ **Luontokirkko** Tuusniemen Koivalahden retkisatamassa sunnuntaina 3.6. klo 10.
- ✦ **Kesävieraiden kirkkopyhän kansanlaulukirkko** Riistaveden kirkossa sunnuntaina 10.6. klo 10. Kahvit kirkonmäellä. Säävaraus.
- ✦ **Maakirkko** Kaavin Luikonlahden uimarannalla sunnuntaina 10.6. klo 13.

Inkilänmäellä herkutellaan letuilla

Lettukestit Inkilänmäen seurakuntatalolla keskiviikkona 6.6. klo 11. Hartaus ja ohjelmaa. Lettu ja kahvi 2€/aikuinen.

Hautojen hoitopäivät

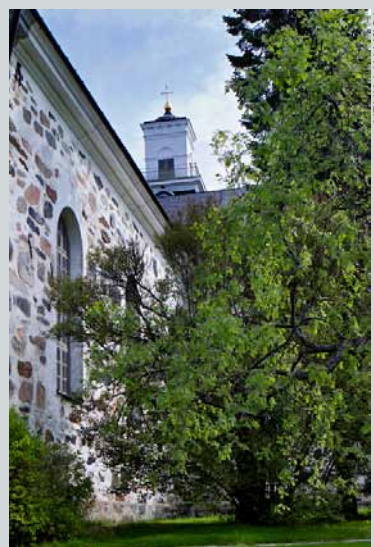
- ✦ **Hussonmäen, Riistaveden, Vehmasmäen ja Hirvilahden** hautausmaalla torstaina 7.6. klo 9 alkaen. Paikalla mahdollisesti kukkien myyntiä.
- ✦ **Siilinjärvellä Viinamäen** hautausmaalla perjantaina 8.6. klo 9-13. Harjamen puutarha myy portilla kesäkukkaa. Tarjolla multaa ja istutusvälineitä.
- ✦ **Kaavin** hautausmaalla perjantaina 8.6. Hartaus klo 10 kirkossa. Kahvitarjoilu, Marttayhdistys.
- ✦ **Säyneisissä** perjantaina 8.6. alkaen klo 9 hartaudella hautausmaan portilla.
- ✦ **Vehmersalmella** torstaina 14.6. Hartaus Puutosmäellä klo 9 ja kirkonkylällä klo 10.

Pihaseurat alkavat

- ✦ **Puijon kirkon pihaseuroissa** lauletaan tänä kesänä tunnettujen kuopio- laisten mielivirsiä. Keskiviikkona 6.6. klo 18 on vuorossa trubaduuri Juuso Happonen.
- ✦ **Pihaseurat** keskiviikkona 13.6. klo 18 Kaija ja Hannu Koistisella, Silmukuja 1.

Motoristit koolla. Motoristikirkko Syvänniemen kirkon pihassa lauantaina 9.6. klo 15.

Viikkomessujen alkamisaika muuttuu. Tuomiokirkossa pidettävät säännölliset keskiviikon viikkomessut siirtyvät alkamaan klo 18 (ennen klo 19) kesäkuun alusta. Myös pihaseurat Korttelimuseon pihapiirissä ovat klo 18, keskiviikosta 13.6 alkaen.

Reissut

- ✦ **Lähde valloittamaan Ylläs** Siionin virsillä 1.-7.9. Matkat ja puolihoito Ylläshuminassa 480 €/2hh. Mukana mm. Reijo Mattila (puh. 040 8649 201) ja Tuomo Ruuttunen (puh. 040 5061 386). Ilmoittautumiset viimeistään 10.6.: Matka-Kylön puh. 08 6520771.
- ✦ **Matka Lähetysjuhille Haminaan** lähtee perjantaina 8.6. klo 9. Paluu sunnuntaina. Paikkoja vapaana, pelkkä bussimatka 70 €, hotellimajoitus ja matka 150 €. Tiedustelut Maija Antikainen, puh. 040 4848 439.
- ✦ **Järvi-Kuopion seurakunnan seurakuntamatka Pohjois-Puolaan** 20.-27.10. Kaavi-Helsinki-Gdynia-Gdansk-Stutthof-Malbork-Kętrzyn-Suwalki-Kaunas-Riika-Tallinna. Maksu 800-900 €. Tiedustelut Mikko Huhtala, puh. 040 4888 625, mikko.huhtala@evl.fi.

Kirkonvartijaksi Riistavedelle?

Riistaveden tiekirkon kirkonvartijaksi voi ilmoittautua soittamalla puh. 040 4888 602 sekä käymällä seurakunnan toimistossa tai jumalanpalvelusten yhteydessä. Lisätietoa Kirsi Leinolta puh. 040 4888 601.

Kirkkovenesoutu ja kansanlaulukirkko torstaina 28.6. klo 18 Tomperin saarella. Lähtö klo 16.30 Julkulan venerannasta. Ilmoittaudu mukaan!

”Se on imetty jo äidinmaidosta.” Mukana veisaamassa Hanne Nanouche, Saara Pakoma ja Santeri Hynninen.

Jo joutui armas aika

Suvivirsi pysyy suomalaisen sydäntä lähellä. Tänä vuonna veisataan ensimmäistä kertaa Kuopiossa Haitin koulujen hyväksi.

Mitäpä olisi kesäloman alku ilman Suvivirttä? Ei yhtään mitään. Kirkon tutkimuskeskuksen teettämän kyselyn mukaan suuri enemmistö suomalaisista on sitä mieltä, että Suvivirsi kuuluu ehdottomasti koulujen kevätjuhlaan.

Ja samaa mieltä ovat Kuopion Rajalan koulun oppilaat **Hanne Nanouche, Saara Pakoma ja Santeri Hynninen.**

”Suvivirsi merkitsee kesäloman alkua. Kevätjuhlassa se aina tulee laulettua, mutta ei muulloin”, kolmikko pohtii.

”Kyllä se oikeastaan on yksi lempivirsistä.”

Suvivirsi savoksi

Rajalan koulu järjestää toukokuun viimeisenä päivänä päätösjumalanpalveluksensa Kuopion pesäpallostadionilla Suvivirsi-tee-malla.

”Siellä päästään myös ensimmäistä kertaa julkisesti laulamaan pastori **Heikki Hyvärin** sanoittama Suvivirsi savoksi”, paljastaa opettaja **Taina Tammekann.**

”Meillä on ollut harjoituksissa hauskaa, kun oppilaat ovat ihmetelleet, että mitä nuo savonmurteiset sanat oikein tarkoittavat.”

Musiikki- ja laulupitoiseen jumalanpalvelukseen ovat Tammekannin mukaan tervetulleita kaikki kaupunkilaiset.

”Järjestimme vuonna 2004 Rajalan kou-

lun pihalle kaikille avoimen kevätjumalanpalveluksen ja se onnistui yli odotusten. Niinpä ajattelimme nyt hyödyntää pesäpallostadionia ja toivomme tietysti, että se saataisiin mahdollisimman täyteen.”

”Erityisesti monet iäkkäät ihmiset toivovat, että pääsisivät laulamaan Suvivirttä oikein ison joukon kanssa, jolloin se kuulostaa tavallistakin vaikuttavammalta.”

Entä jaksako opettaja vielä monen kevätjuhlan jälkeen innostua Suvivirrestä?

”Kesä ei tunnu kesältä ilman sitä. Minulle tulee edelleenkin tippa linssiin joka kerta, kun sitä lauletaan.”

Osa kulttuuri perinnettä

Kuopion seurakuntayhtymän nuorisokanttori **Jarkko Maukonen** allekirjoittaa Suvivirren suosion.

”Siitä pidetään, koska se yhdistyy ihmisten mielissä kesään ja valoon, jotka koittavat pitkän pimeyden jälkeen.”

”Lisäksi Suvivirren melodia ja teksti ovat helposti omaksuttavissa myös heille, jotka eivät ole pahemmin tottuneet laulamaan.”

”Rajalan koulun kaikille avoin kevätjumalanpalvelus Kuopion pesäpallostadionilla torstaina 31.5. klo 18.

Kevätjuhla ja Suvivirsi ovat itsestään selvä yhdistelmä. Tohtiiko virttä luikahuttaa enää myöhemmin kesällä?

”Ilman muuta. Kyllä se istuu tunnelmaan koko kukkeimman kesän ajan. Esimerkiksi monissa kesähäissä sitä käytetään vihki-virttenä.”

Viime vuosina on välillä käyty kiivastakin keskustelua siitä, pitäisikö Suvivirsi kieltää koulujen kevätjuhlissa.

”Ainakin Kuopiossa nuo vaatimukset ovat vaimenneet ja järki onneksi voittanut. Suvivirsi on kuitenkin niin vahva osa kulttuuri-perinnettämme, ettei sen kieltämisessä olisi mitään mieltä.”

Suvivirsi raikaa ympäri Suomen

Suvivirttä veisataan tänä keväänä koulujen lisäksi yli 150 paikkakunnalla ympäri Suomen. Suvivirsi-kampanja järjestetään nyt toista kertaa. Sen ovat ideoineet yhteistyössä Kirkon Ulkomaanapu ja Kirkko Helsingissä. Kampanjan tuotoilla rakennetaan kouluja Haittiin.

Vuoden 2010 maanjäristyksessä Haitissa tuhoutui yli 4 000 koulua, joista suuri osa on vielä korvattu teltoilla ja väliaikaisilla rakennuksilla. Kirkon Ulkomaanapu rakentaa Haitissa uusia turvallisia ja ympäristöystävällisiä koulukeskuksia. Viime vuonna valmistui kaksi ja tänä vuonna niitä on valmistumassa kymmenen.

Suvivirren sunnuntaina 27. toukokuuta kerättiin koko maan suomenkielisissä seurakunnissa kolehti, jonka tuotoilla rakennetaan kouluja Haittiin. Myös eri puolilla maata järjestettävissä yhteislaulutilaisuuksissa ja monissa rippikoulujumalanpalveluksissa kerätään kolehdit Haitille. Kirkon Ulkomaanapu on painattanut Suvivirsi-lauluvihkoja seurakuntien käyttöön.

HELI HARING

KESÄVINKIT

- ✚ **J. V. Snellmanin museo** (Snellmanink.19) avoinna ryhmillä sopimuksen mukaan. (017) 182 625.
- ✚ **Kuopion Sotaveteraanimuseo** (Tulliportink. 37 D, Rak.7) on avoinna 9.6.–2.9. lauantaisin ja sunnuntaisin klo 12–16. Juhannuksena suljettu. Muulloin tilauksesta ryhmille puh. (017) 281 1130.
- ✚ **Galleria G 12** (Minna Canthin katu 15): Johanna Rossi 1.6. asti; Raija Marttinen 2.–29.6.
- ✚ **Galleria Carree** (Kauppak.13): Maalauksia – Minna Kauhanen ”Let’s dance” 30.5.–17.6.
- ✚ **VB-valokuvakeskus** (Kuninkaank.14–16): Kesänäyttely Duro y bonito – Ankara mutta kaunis 6.6.–2.9.
- ✚ **Kuopion museo** (Kauppak. 23): Skeittarit museossa 19.1.–9.9. (3. krs).
- ✚ **Vaatteet varoja myöten** — Pohjois-savolaiset kansanpuvut 1800-luvulla 31.1.2013 saakka.
- ✚ **Mestarijuoksija Hannes Kolehmainen.** Palkinnot Kuopion museossa 24.3.2013 saakka (ti-pe 10–17, ke 10–19, la-su 11–17).
- ✚ **Alasalit:** Karhun vuosi 15.5.–23.9.
- ✚ **Karhuherra Benjamin;** silitettävä museo-karhu henkilökohtaisesti tavattavissa 9.9. saakka, 2. krs. parvi.
- ✚ **Kuopion taidemuseo** (Kauppak. 35): LOVE Ars Libera teemanäyttely 1.6.–2.9. ti-pe 10–17, ke 10–19, la-su 11–17; Aamiainen ruohikolla 1.6.–2.9.
- ✚ **Korttelimuseon näyttelysali** (Kirkkok. 22) Kansallispukinäyttely – Kuopion tanhuajat 50 vuotta: Vaate varren kaunistavi – Tanssi mielen virkistävi 26.5.–18.11.
- ✚ **Galleria Tilä33,** (Suok.33) Riitta Hellén-Vuoti, maalauksia: Kun kevät teki tuloaan 9.–20.6. ke 12–18, pe, la ja su 12–16.
- ✚ **Kuvakukko:** 27.5.–6.6.: Russian Libertine – Venäjän vapain mies.
- ✚ **Kuopion Komediefestivaalilla** (7.–10.6.): Hopeatähti-esitys to 7.6. klo 13 Marilyn-komediaklassikko Piukat paikat, S. USA 1959.
- ✚ **Sotku:** Koko perheen Kikatuslauantaissa 9.6. klo 16 vierailee Taikuri JiiPee, suos. 4–10-vuotiaille.
- ✚ **Pikku-Pietarin Torikujan** (Hatsalank. 24/ Puistok. 21) aitat avoinna arkisin 10–17, kahvila jo klo 8 ja lauantaisin klo 15 asti. Kahvilassa on Maija Koposen näyttely.
- ✚ **Kuopion Musiikkikeskus:** Sulasol-päivät 7.–9.6. Sinfoniaorkesteri Vivo ja suurkuoro: Ein Deutsches Requiem to 7.6. klo 19; Kuorokatselmuksen satoa, Laulu- ja soittojuhlien kuorokatselmuksen parhaat kuorot pe 8.6. klo 20; The Real Group, Maailmankuulu a cappella -yhtye Ruotsista la 9.6. klo 19.
- ✚ **Kuopion kaupunginorkesteri** esiintyy Kuopio Tanssii ja Soi -festivaalin avajaispäivänä to 14.6. klo 20 konserttisalissa. Atso Almilan johtama kaupunginorkesteri ja Pori Dance Company esittävät Almilan säveltämän neli-osaisen sinfoniateoksen Symphony 4 – Dances, jonka koreografian on tehnyt Jorma Uotinen. 43. Kuopio Tanssii ja Soi 14.–20.6.

Karhut ovat heränneet talviuniltaan, ja talvipesään voi kurkistaa Kuopion museossa.

”Emmä kuit

Mopedi aika toi
uutta porukkaa kahvilaan.

”Kukaan mitään osaa”

Välittämistä, arjen pelisääntöjä ja rajoja. Tavallinen yhdessä oleminen ehkäisee nuoren syrjäytymistä.

Diakoniatyöntekijää harmittaa. Hän on kuullut väsyksiin asti puheita ja lukenut selvityksiä nuorten syrjäytymisen voittamisesta. Milloin päästään tositoimiin? ”Ongelman hoito ajoissa on tehokkainta ja säästää selvää rahaa. Miksi tämä ei mene jakeluun”, Kallaveden seurakunnan diakoni-nuorisotyönohjaaja **Kirsti Makkonen** sanoo.

Diakoniatyössä kuljetaan sinne, minne muu apu ei yllä. Aina ei tarvitse mennä kauas. Viime syksynä Petosen seurakuntatalon valvontakameran tallentui kuvaa huumekaupasta.

Pihapiirin pienempiä harmejä olivat kaljatölkit ja räkimiset ikkunoissa. Jotkut käyttivät seinäviertä pissimispaikkanaan.

”Kun osa työntekijöistä alkoi pelätä töihin tuloa, yhtymä palkkasi vartijan”, Makkonen kertoo.

Parikymmenen työvuoden kokemuksella hän sanoo, että enemmistö nuorista on entistä kiltimpiä, suorastaan ylikilttejä. Nuori kasvatetaan itsenäiseksi, kestämaan ja pärjäämään.

”Hän oppii jo varhain, kuinka tärkeää on vaikutusvalta, rahan ja tuloksen tekeminen.”

Osa nuorista ei pääse painimaan tähän sarjaan vaan putoaa lähtökuopissa. Vanhemmilla ei ole töitä tai sitä on liikkaa ja nuori jää haahuilemaan omine selviytymiskeinoineen.

Joku ihailee kavereiden ja varttuneempien kannäilyä aikuisuuden merkinä ja liittyy joukkoon. Toinen vaihtaa rehvakkaasti kotoa saamansa lounassetelit oluttölkkiin.

”Järkytyin, kun kuulin, että lähikoulun huumeratsian nuoret olivat poliisille ennestään tuttuja. He ovat kuitenkin vasta 13-15 -vuotiaita, ihan elämänsä alussa.”

Nuori naureskelee auktoriteeteille

”Tuskin kukaan haluaa pahaa lapsilleen. Vanhemmat kasvattavat niillä edellytyksillä, joita heillä on,” sosiaalityöntekijä **Eeva Heinonen** sanoo.

Lapsiperheysikössä Petosella työskentelevä Heinonen on seurannut kaupunkilaisten elämää yli 30 vuotta, ensin Helsingissä, sitten Kuopiossa.

Päihteet ja mielenterveysongelmat kuuluvat Heinosen asiakkaiden alueen. Monet lapsista joutuvat näkemään lähisuhdeväkivalta ja saavat niistä mallia elämäänsä.

Kasvava ongelma muuallakin Kuopiossa on nuorten oma päihteidenkäyttö. Siihen liittyy myös piittaamattomuus auktoriteeteista.

”Tämä on selvä suuntaus viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana. Nuori naureskelee niin vanhemmilleen kuin opettajilleen.”

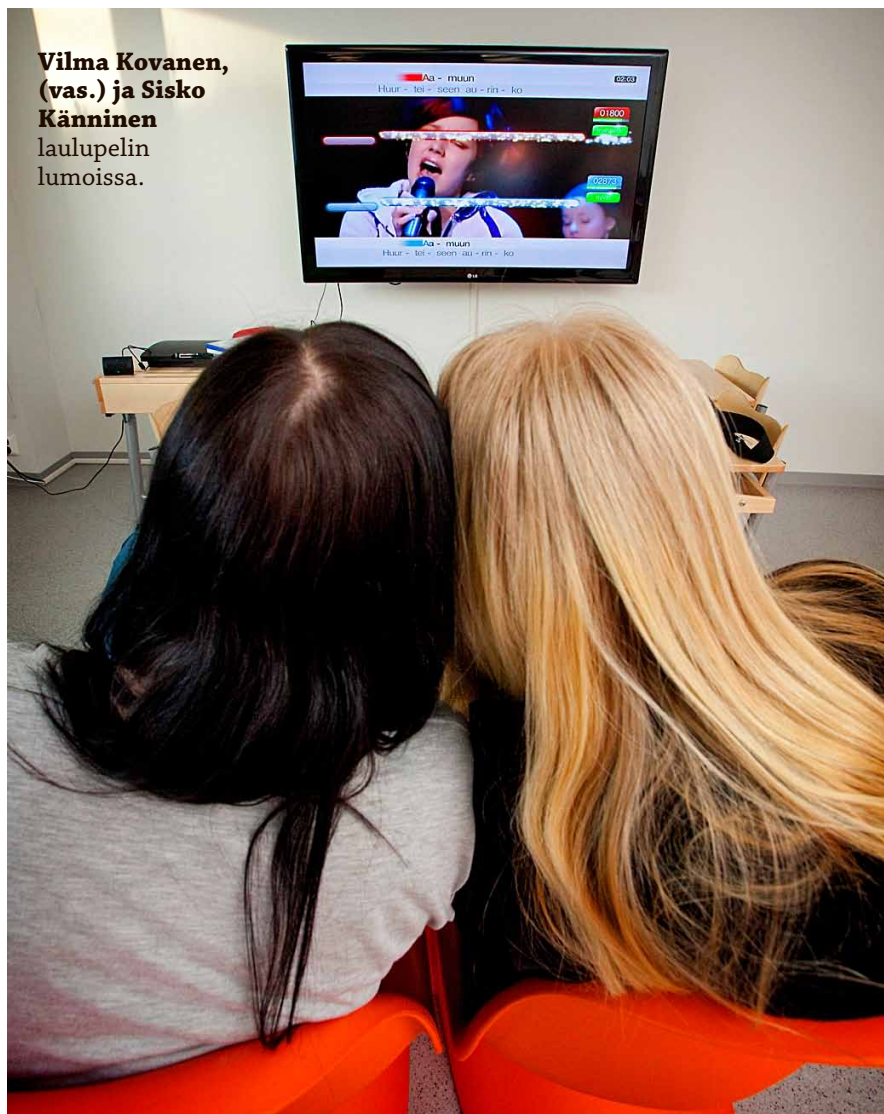
Perheissä huonot tavat tarttuvat vanhemmistä lapsiin. Jos isä ja äiti eivät pidä lupauksista kiinni, miksi jälkeläisenkään tulisi niin tehdä.

Perheiden pelisäännöt toivat aikaisemmin ryhtiä elämään. ”Päätettiin, että lopetetaan koulusta myöhästely. Tai että aletaan taas tehdä läksyt. Sovittua asiaa seurattiin ja sitä pidettiin tärkeänä. Enää näin ei ole”, Heinonen kuvaa.

Hän sanoo, että perheiden välinpitämättömyys ei katso yhteiskuntaluokkaa, vaikka ongelmat näyttävät joskus kasautuvan tietyille kaduille tai asuinalueille.

Huumeratsia hätkäytti

Viime syksynä Kallaveden koululla tuli tietoon, että joukko nuoria kuului marihuanan käyttöriin. Poliisi teki kouluun huumeratsian.

”Lähikoulun huumeratsian nuoret olivat vasta 13-15 -vuotiaita, ihan elämänsä alussa.

Nuorisotalolla rikottiin syksyllä ikkunoita ja kirjastolla oli rauhatonta.

Heinonen kiittää kaupungin johtavia virkamiehiä ja alueviranomaisia häiriöihin tarttumisesta.

Muutaman kuukauden kuluessa käytiin useita neuvonpitoja, joihin tuli myös koululaisten vanhempia. Heille kerrottiin vahingoista, ja miten ilkeävaltaa voisi ehkäistä.

”Jotkut vanhemmista olivat valmiita miettimään kotiintuloaikoja. Toiset ilmoittautuivat nuorisotalon apuohjaajiksi, mikäli saisivat koulutusta.”

Koulun apulaisrehtori **Maija Svärd** muistuttaa, että ratsia olisi voinut tapahtua millä koululla tahansa. Kallavedellä asia selvitettiin perin pohjin ja opiskelu pääsi jatkumaan rauhassa. ”Vapaa-ajalla tapahtuvat asiat eivät ole koulun vastuulla”, Svärd stoteaa.

Auttamisjärjestelmässä tökkii

Sosiaalityöntekijät kiittävät lastensuojelulakia, joka on nostanut lapsen keskiöön. Ennakoiva lastensuojeluilmoitus voidaan tehdä jo ennen lapsen syntymää, kun käy ilmi, että äiti käyttää alkoholia tai muita päihteitä.

Käytännössä hyvä laki kaatuu liian usein sektoroituneen auttamisjärjestelmän sokkeloihin.

”Vain yhdistävällä viranomaisten voimalla, voimme tukea perheitä paremmin. Tähän tähtää kaupungin uuden organisaatio, joka pyrkii purkamaan hallintorajat”, Eeva Heinonen sanoo.

Hän korostaa, että ongelmat nähdään peruspalveluissa. Sieltä tulee aloittaa syrjäytymistä ennalta ehkäisevä työ.”

”Emmä kuitenkaan osaa”

”Epäonnistumisen kierre on monen koulupudokkaan tie. On halua toimia oikein, muttei enää kykene”, seurakuntien erityisnuorisotyöntekijä **Paula Paavilainen** kuvaa.

Erityisnuorisotyössä paiskitaan hommia, jotta kaikki nuoret halutessaan löytäisivät paikan seurakunnassa.

Työntekijöiden valmentaminen, yhteistyö kaupungin nuorisotyön, työvoimatoimiston, Tyttöjen talon ja oppilaitosten kanssa, erityisosa-koulutus, yökahvila, perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa työssään kohtaavien foorumin valmistelu pitävät itseään matkasaarnaajaksi kutsuvan Paavilaisen liikkeessä.

Miksi kannattaa kulkea putoavien rinnalla?

”Kaikille kuuluu mahdollisuus elää omaa elämää. Syrjäytymiselle pitää panna hanttiin, koska se on turvallisuusriski myös hyväosaisille.”

Paavilainen puhuu toistuvien kotikäyntien puolesta, joiden ansiosta joku aina nousee jaloilleen.

”Sekin kaveri, joka ensi tapaamisella nukkui patjalla tyhjässä kämpässä. Kun viimeksi näin, asunto oli kalustettu. Jos hyvin käy, löytyy työkkin.”

Tekstit LEA LAPPALAINEN

Yökahvilassa ei pelota

Laulukone on suosituin. Se soi täydet tunnit yökahvilassa.

”Me laulettais vaikka aina”, **Vilma Kovanen** ja **Sisko Känninen** myöntävät. Vieressä syntyy ryhmätyönä kasvomaalaus, tällä kertaa kämmen-selkään. Illan menu lyödään tuota pikaa lukoon, luvassa on munakasta ja kahvia.

”Jos on asukaskortti, pääse leipomaan pizzaa tai herkkuja, mokkapaloja tai kolakeksejä”, **Amira Alaoui** kertoo.

Amira tulee säännöllisesti viime syksynä avattuun Martti Ahtisaaren koulun yökahvilaan Saaristokaupungissa. ”Täällä ei ole koskaan ole tylsää, saa olla rennosti ja turvassa.”

Väkeä lappaa sisään, vaikka kahvila on kymmenen minuuttia sitten vasta avattu. Laulukoneelle on jonoa.

”Aina laulan, jos se on mahdollista. **Stellan Aamun** kuiskausta ja **Pretty womania**”, **Sini Pasanen**, uusi kuopiolainen kertoo. Sinin toiveena on päästä musiikkilukioon.

Leppoisa meininki on hyvä käyntikortti. Nuoret kertovat paikasta toisilleen.

”Kuherruskuukausi tässä on meneillään”, **Saija Oittinen** nuorisotyön suunnittelija, yksi illan ohjaajista sanoo.

Kahvila on hänestä parasta syrjäytymisen ennaltaehkäisyä.

Työtoveri **Jarkko Kinnunen** kertoo nähneensä monenlaisia nuorten illanviettopaikoja kaupungissa.

”Myös järjetöntä ilkeävaltaa ja töherryksiä, joita ei voi millään ymmärtää. Pääsääntöisesti tapaan kuitenkin mukavia nuoria.”

Oleminen riittää

Mopopoikien katras lehahtaa sisään, kypärät isketään pöytään ja jutut alkavat lentää. Vieressä pelataan biljardia.

”Arvaa, mitä teen kun täytän 18? Eroan kirkosta”, rohkein testaa ja saa naurunröhähdysten palkakseen.

Illan ohjaajista **Jenni Siirilä** sanoo, että nuorille riittää yhdessä oleminen. Ja se, että joku huomioi, vastaa kysymyksiin, ainakin yrittää niihin vaikeimpiinkin.

Perjantait vetävät paikalle vähintään 30 nuorta, kylmillä säillä tuplasti. Ohjaajina on kaupungin ja seurakuntien nuorisotyössä toimivia.

Jenny Kikari käy yökahvilassa joka perjantai, paitsi loma-aikaan, kavereiden takia. ”Täällä tutustuu koko ajan myös uusiin.”

Hän on ryhtynyt apuohjaajaksi, näyttää paikkoja uusille ja neuvoo peleissä.

Jo pari vuotta hän on miettinyt nuorisotyötä jopa elämänuraksi.

”Jotain nuorten vapaa-aikaan liittyvää se voisi olla.”

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 23 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI&CO.OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe
Kuopio

Hapelähteenkatu 41

Ke klo 9-12
Siilinjärvi

Kasurilantie 13

Palvelukeskus Akuliina

Puh. (017) 462 1511

... ja hymysi huomataan

Kuopion

Tila-Auto Oy

- turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
- pikkubussit
- invataksit

info@tila-auto.com

www.tila-auto.com

p. taksiajot 0400-673 955

p. tilausajot 0400-992 993

Pesu
Leenat oy

Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille

Liipasintie 2 (Saarijärven B-alueella) KUOPIO

017 369 0700

Ahertajankatu 3, 78850 Varkaus
p. 017 369 0700

Verenpainetta, rintakipua, verenkierto- tai erektiohäiriöitä?

Lääkärintutkimus ja verisuonten kunnon
määrittäminen uudella tutkimusmenetelmällä.

Hinta 194 euroa, josta
Kela-korvaus n. 80 euroa

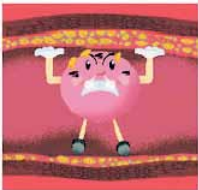
Yleislääketieteen erikoislääkäri
MARKKU HYVÖNEN

PUIJONLAAKSON
LÄÄKÄRIKESKUS

Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh.(017) 282 8244
www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Joustava valtimo

Seinämuutosten
jäykistämä valtimo

ISÄNNÖINTIPALVELU
ISARVO OY

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti

isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osakeyhtiöt
• kiinteistöosakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoihin, osaaviin käsiin.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 040 593 6353
Toimisto avoinna arkinen kello 9.00 - 16.00

SEURAKUNNAT 30.5.–12.6.12

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko avoinna tu-
tustumista ja hiljentymis-
tä varten klo 10-15, lisäk-
si perjantaina 18-23. Kirkko
on avoinna 11.6.-12.8. klo
10-18, lisäksi ke ja pe klo 23
saakka. puh. 040 4848 256
Viikkomessu ke 30.5. klo
19. Satu Karjalainen.
Messu su 3.6. klo 10. Saar-
na Liisa Penttinen, liturgia
Satu Karjalainen, kanttori-
na Anna Kosola ja urkuri-
na Olli Kinnunen.
Kesäillan ehtoollinen ke
6.6. klo 18. Sari Kärhä.
**Käsikellokuoro Dolcen
konsertti ”Kesäyön kel-
lot”** pe 8.6. klo 22. Vapaa
pääsy, ohjelma 10 €. **SULASOL Pohjois-Sa-
von piirin kuorokonsert-
ti** la 9.6. klo 17. Kirkkokon-
sertissa laulavat Sulasolin
Pohjois-Savon piirin kuor-
rolaulajat. Liput osallistu-
japassilla 12 €, muut 15 €. **Messu**
su 10.6. klo 10. Saarna piispa Matti Sihvo-
nen, liturgia Ilpo Rannan-
kari, kanttorina Anna Ko-
sola ja urkurina Anu Pulk-
kinen. Sulasolin kuoroja.
Ei kesäillan ehtoollista
ke 13.6. klo 18. Pihaseurat
Korttelimuseon pihapiiris-
sä, Kirkkokatu 22.

DIAKONIA
Diakoniatoimistot – Ala-
van diakoniatyöntekijöi-
den puhelinpäivystysajat
kesällä ke klo 9–11. Liisa Tii-
likainen 4.6.-29.6. puh. 040
4848 324, Sisko Laitinen
2.7.-20.7. puh. 040 4848
326, Ulla Turunen 23.7.-17.8.
puh. 040 4848 325.

KASTETUT

Roope Aapeli Rannanhei-
mo, Venla Sofia Asikainen,
Akseli Heikki Tapio Savol-
ainen, Amanda Liia Auro-
ra Koitela.

KUULUTETUT

Janne Tapio Olsson ja Ven-
la Karoliina Tuppurainen,

INKILÄNMÄEN SEURAKUNTATALO Inkiläntie 7

Emäntä puh. 040 4848 273
Lettukestit ke 6.6. klo 11.
Hartaus. Ohjelmaa. Sari
Kärhä, Varpu Ylhäinen
ja Anna Kosola. Lettu ja
kahvi 2 € /aikuinen.

MUMMON MÖKKI

Puijonkatu 10. Avoinna
ma-to klo 11-15. Mökki on
suljettuna 20.6.-5.8.2012.
puh. 040 4848 272
**Mummon mökki 20
vuotta** to 31.5. klo 11-15.
Täytekakukahvit ja oh-
jelmaa.
Puuropäivä ma 4.6. klo 11-
13. Tarjolla riisipuuroa.

MUUTA

Pihaseurat ke 13.6. klo
18. Ilpo Rannankari, Liisa
Penttinen ja Anna Kosola.
Korttelimuseon pihapiiris-
sä, Kirkkokatu 22.

KASTETUT

Tuukka-Viikari Karhunen,
Leevi Emil Juhani Veste-
rinen.

KUULUTETUT

Teppo Olavi Raikaslehto
ja Line Emilia Lottonen,
Jani Kristian Repo ja Jen-
ni Kaarina Veid, Vesa An-
tero Saavalainen ja Marjut
Kyllikki Savolainen, Jarkko
Tapani Ursin ja Kirsi Marjo
Anneli Voutilainen, Timo
Tapani Kauppila ja Kirsi
Maria Tiuhonen.

KUOLLEET

Aila Alina Airaksinen 71v,
Helvi Kaarina Mustonen
96v, Unto Vilho Juhani
Karppinen 64v, Vappu In-
keri Partanen 81v, Unto
Erkki Tapio Pallonen 60v,
Hiikka Marjatta Asikainen
79v, Sanna Vappu Raati-
kainen 86v.

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5

puh. 040 4848 298
Messu su 3.6. klo 10. Saar-

naa Anu Kiviranta, liturgi-
na Juha Välimäki, kanttori-
na Ossi Jauhainen.
Messu su 10.6. klo 10. Saar-
naa Juha Välimäki, liturgina
Anu Kiviranta, kanttorina
Leila Savolainen.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4

puh. 040 4848 311
Messu su 3.6. klo 13. Saar-
naa Anu Kiviranta, liturgi-
na Juha Välimäki, kanttori-
na Ossi Jauhainen.
Pihaseurat ke 13.6. klo 18.
Kaija ja Hannu Koistisella,
Silmukuja 1. Hannu Kos-
kelainen, Juha Välimäki,
Anna Väättäinen, Ossi Jau-
hiainen.

DIAKONIA

Diakoniatoimistot – Ala-
van diakoniatyöntekijöi-
den puhelinpäivystysajat
kesällä ke klo 9–11. Liisa Tii-
likainen 4.6.-29.6. puh. 040
4848 324, Sisko Laitinen
2.7.-20.7. puh. 040 4848
326, Ulla Turunen 23.7.-17.8.
puh. 040 4848 325.

KASTETUT

Roope Aapeli Rannanhei-
mo, Venla Sofia Asikainen,
Akseli Heikki Tapio Savol-
ainen, Amanda Liia Auro-
ra Koitela.

KUULUTETUT

Janne Tapio Olsson ja Ven-
la Karoliina Tuppurainen,

Tero Johannes Heikkinen
ja Päivi Elina Pylvänäinen,
Ville Samuli Hintsala ja
Riina Sade Elisa Nikula.

KUOLLEET

Taina Helena Saukkorii-
pi 53v.

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

puh. 040 4848 336
Messu su 3.6. klo 10. Li-
turgia Anna-Maija Hel-
la, saarna Hannu Komulai-
nen ja kanttorina Richard
Nicholls.
Messu su 10.6. klo 10. Li-
turgia Anni Tanninen,
saarna Anna-Maija Hel-
la ja kanttorina Richard
Nicholls.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

puh. 040 4848 345
Kesäseurat ti 12.6. klo 18.
Raili Rantanen.

SYVÄNNIEMEN KIRKKO Kuttajärventie 117

Motoristikirkko la 9.6.

klo 15 Syvänniemen kirkon
pihassa. Marjo Parttimaa
ja Richard Nicholls.
Messu su 10.6. klo 10.
Marjo Parttimaa ja Mari
Vuola-Tanila.

MUSIIKKI

**Käsikellokuoro Dolcen
konsertti ”Kesäyön kel-
lo”** pe 8.6. klo 22 Kuopion
Tuomiokirkossa.

LÄHETYS

Naisten lähetyslölyt ke
30.5. klo 18 Ryttyllä. Lähtö
kirkolta klo 17.30 ja Peto-
selta klo 17.35. Vapaaehtoi-
nen 5 € maksu lähetystyön
hyväksi. Saunomisen lisäk-
si kevyt iltapala ja asiaa lä-
hetyksestä.

DIAKONIA

**Diakoniatoimiston päi-
vystys** Kallaveden kirkolla
ma ja to klo 9-10 puh. 040
4848 332, Petosen seura-
kuntatalolla ma ja ke klo
9-10 puh.040 4848 333
(päivystysvastaanotto klo
10-11) ja Karttulan seura-
kuntakodilla to klo 9-11
puh. 040 4848 539.

MUUTA

**Kesäseurat Eemilän ko-
timuseolla** su 17.6. klo 14
Anneli ja Martti Sikasel-
la, Humalajoki 28. Sep-
po Marjanen ja Raili Ran-
tanen.

RUKOILEMME

Hädässäsi huuda Herraa

**Suomessa oli valtava nälänhätä 1600-luvun
lopulla. Arviolta lähes kolmannes kansasta
kuoli. Vielä 1860-luvulla maatamme kohtasi
suuri nälänhätä, ja lähes joka kymmenes
kuoli lyhyessä ajassa. Ruuan kalleus aiheuttaa
myös nyky-Suomessa edelleen leipäjonoja.**

Todella nälkäisellä ihmi-
sellä edessä on vain kat-
keria päiviä. Ruumis
riutuu nopeasti ja aivotoiminta
heikkenee. Apatia ja heikkous
estävät aloitteellisuutta ja sai-
raudet leviävät.

Alla oleva rukous kuvaa
sitä, että hirveistä nälkä-
vuosista oli kulunut vain muu-
tamia vuosia.

Rukous on niitä varten,
jotka vielä jaksavat rukoilla.
Eräs lause paljastaa rukouk-
sen tekijän varakkuusasteen:
”Me olemme toimineet köyhiä
vastaan kiittämättömyydel-
lämme...”

Rukouksen laatijan – rik-
kaan pappismiehen – lomp-
kossa lama ei näkynyt yhtä
tuntuvasti kuin maantiellä
vaeltavilla köyhillä! Ehkäpä
sosiaalinen kuilu papin ja
oikeasti köyhän välillä oli
liian suuri. Rukous kuitenkin
yhdisti heitä.

Oi Sinä kaikkivaltias ja
armollinen Jumala, joka
kaikki kasvit olet luonut ihmis-
ten ja eläinten ravinnoksi! Me
olemme toimineet köyhiä vastaan
kiittämättömyydellämme, pröys-
täilyllämme ja armottomuudel-
lämme – olemme sytyttäneet
näin vihasi ja olet ottanut meiltä

siunauksesi pois niin, että me
nälän takia näännymme.

Ah Herra, Jumalamme! Katso
tuskaamme ja hätäämme, kuule
heikkojen lastesi vaivainen vali-
tus, koko luomakunta kärsii
kanssamme. Helpota, oi Herra
armossasi tätä kovaa rangais-
tusta, ettemme aivan näänny ja
ala epäillä uskoamme.

Aнна kärsivällisyyttä vielä
niin kauan kuin vihasi pysyy,
anna riittävyttä ja siunausta
sille vähälle omaisuudelle ja niu-
kalle ruualle mitä meillä on. Siu-
naa jälleen maatamme, anna suo-
tuksat ilmat.

Suo meille armossasi se ruoka
ja ravinto, jonka olet luonut ihmi-
siä varten. Ja kun me jälleen sitä
saamme, niin suo armosi, että me
kiitoksella ja kohtuudella, Sinun
mieltäsi loukkaamatta sitä naut-
tisimme, emmekä suhtautuisi
kopeasti köyhiin.

Lahjoita meille myös sielun
ruokaa yhdessä jokapäiväisen
leipämme kanssa, niin me Sinua
kiitämme sekä täällä että ker-
ran ikuisesti. Kuule meitä armol-
lisesti Jeesuksen Kristuksen täh-
den. Aamen.”

Nykysuomeksi toimittanut
ja johdannolla varustanut:
PEKKA TUOMIKOSKI /
KOTIMAADESKI

Lähde: Vanhan virsikirjan
Rukouskirja vuodelta 1701

AIKUISTYÖ

Miesten lenkkipiiri to 14.6. klo 17.45 Syvänniemen pappilalla ja ranta-saunalla. Metsä - suomalaisen miehen kirkko.

KASTETUT

Minea lina Eerika Blom, Netta Eliina Lähderinne, Olivia Aada Sylvia Husso, Siiri Amanda Oravainen, Kaapo Eliel Keinänen, Ninnu Alina Bolidin, Onni Petteri Sand, Moona Aino Alina Ullgren, Paavo Ukko Uolevi Laine, Minttu Melissa Auvinen.

KUULUTETUT

Janne Pekka Olavi Karttunen ja Jaana Marika Keinänen, Tomi Petteri Kaasinen ja Lotta Marianne Ruusunen, Lauri Mikael Korhonen ja Tiina Susanna Kärki.

KUOLLEET

Tuija Irene Paavilainen 61v, Aino Elviira Halonen 88v, Irja Toini Väyrynen 87v, Leena Margaretta Venäläinen 86v, Pentti Lasse Juhanin Lohkoi 62v, Maila Hellevi Hiltunen 83v, Jaana Hellevi Lintunen 45v, Maija Liisa Koivisto 83v, Risto Kari Kusti Pasanen 79v.

Pyhän Johanneksen KIRKKO Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386 **Kalevalan koulukirkko** pe 1.6. klo 12. Mika Niskanen, Heikki Mononen. **Pohjantien koulukirkko** la 2.6. klo 9.15. Lauri Paatero, Riitta Matilainen. **Messu** su 3.6. klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen, liturgia Salla Tyrväinen, kanttorina Riitta Matilainen. **Kesälaulajaiset** ti 5.6. klo 18. Tintti Tinkalan lauluoppilaat. Vapaa pääsy. **Puistojumppa** ke 6.6. ja ke 13.6. klo 10.15-11 kirkon pihalla sään salliessa. **Erityisriippikoulun konfirmaatiomessu** su 10.6. klo 10. Saarna Matti Pehkonen, liturgia Lauri Paatero, kanttorina Jarkko Maukonen. **Konsertti** su 10.6. klo 18. Oksana Sinkova, huilu. Andreas Lend, sello. Michael Tsalka, piano. Anna Maria McElwain, klavikordi. J.S. Bachin gamba- ja huilusonaatteja, Weberin trio ja Poulencin huilusonaatti. Vapaa pääsy.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO Lönnrotinkatu 24

puh. 040 4848 386 **Mäntymäkeen koulukirkko** pe 1.6. klo 9.30. Mika Niskanen, Heikki Mononen. **Arkielämää-kerho** kaik- kenikäisille ke 13.6. klo 13-14.30. Päiväkahvit. Mari Mertanen.

DIAKONIA

Männistön ja Järvi-Kuopion seurakuntien yhteinen diakoninen leiri ikäihmisille Rytkyn leirikeskuksessa 14.-16.8. Hinta 50 €, ilmoittautumiset 27.7. mennessä diakoniatyöntekijöille. **Diakoniatyöntekijöiden ajanvarauspäivys- tys** ti 1.6.-31.8. klo 9-10 Pyhän Johanneksen kirkol-

la. Ulla Halonen puh. 040 4848 405. Mari Mertanen p. 040 4848 406. Kirsi Niskanen puh. 040 4848 407. Merja Hyvärinen puh. 040 4848 283. Kotikäyntipyyntöjä vastaanotetaan. **Arkielämää-kerho** kaik- kenikäisille ke 6.6. Pyhän Johanneksen kirkolla ja ke

13.6. Vanhalla kirkolla klo 13-14.30. Päiväkahvit. Ulla Halonen, Kirsi Niskanen ja Mari Mertanen. **Diakoniatyöntekijöiden ajanvarauspäivystys** ti 1.6.-31.8. klo 9-10 Pyhän Johanneksen kirkolla. Ulla Halonen puh. 040 4848 405 (lomalla 18.6.-15.7.). Mari Mertanen puh. 040 4848 406 (lomalla 23.7.-19.8.). Kirsi Niskanen puh. 040 4848 407 (lomalla 18.6.-12.8.). Merja Hyvärinen puh. 040 4848 283 (lomalla 16.7.-29.7.). Kotikäyntipyyntöjä vastaanotetaan.

MUUTA

Seurat ti 12.6. klo 13 Sotaveteraanien kesäkodissa, Veteraanitie 8. Mika Niskanen.

KASTETUT

Jimi Edvard Kankkunen, Saimi Ilona Leppänen, Aliisa Ulla Matilda Koistinen, Liana Charlotta Pasanen.

KUULUTETUT

Heikki Juhani Kastarinen ja Jaana Helena Hytti.

KUOLLEET

Seppo Sakari Hartikainen 63v, Maila Irene Kuosmanen 87v, Eelin Ester Hyvärinen 95v, Aura Maria Ruotsalainen 86v, Hilka Maria Vaarasmaa 92v, Helvi Kyllikki Lukkarinen 81v, Kaija Kyllikki Juntunen 82v, Heikki Vesterinen 94v.

PUIJON KIRKKO Taivaanpankontie 3

puh. 040 4848 419 **Messu** su 3.6. klo 10. Pekka Nieminen saarnaa, Heikki Hyvärinen. Kanttorina Joona Saraste. **Messu** su 10.6. klo 10. Jaana Marjanen saarnaa, Heikki Hyvärinen, Pekka Nieminen. Kanttorina Joona Saraste.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS Taivaanpankontie 3

Pihaseurat ke 6.6. klo 18 Puijon kirkon pihalla. Juuso Happonen, Pekka Nieminen, Riitta Murtorinne ja Joona Saraste. Puijon kirkon pihaseuroissa lauletaan tänä kesänä tunnet- tujen kuopiolaisten mie- livirsiä. Ensimmäisenä on vuorossa trubaduuri Juuso Happonen, jonka ensim- mäiset omat laulut ovat syntyneet Puijon kirkolla. Seurojen jälkeen kahvit lä- hetystyön hyväksi.

Eläkeläisten iltapäi- väkerho ti 12.6. klo 14. Huom. muuttunut aika.

PÄIVÄRANNAN KIRKKO Tuomikuja 4

puh. 040 4848 426 **Esikoululaisten kouluun siunaaminen** ke 30.5. klo 18. Heikki Hyvärinen, Outi Keskipilä. **Messu** su 10.6. klo 13. Jaana Marjanen saarnaa ja johtaa Päivärannan kir- kon viimeisen mes- sun. Heikki Hyvärinen, Riitta Murtorinne. Päi- värannan lapsikuoro ja lauluryhmä, Puijon kirkkokuoro, johtajana ja kanttorina Joona Saraste. Kirkkokahvit.

MUUTA

”Suuvirsi soi” to 31.5. klo 18 Pesäpallostadionilla. Rajalan koulun kevätkirkko. Jaana Marjanen, Heikki Hyvärinen, Joona Saraste. Rajalan puhaltajat ja musiikkiluokkien kuoro, joh- tajina Erkki Kaukonen ja Tajina Tammeke. Koleh- ti Kirkon Ulkomaanavul- le koulujen rakentami- seksi Haitiin. Vapaa pääsy. www.suuvirsi.fi. **Diakoniatyön ajanvara- uspäivystys Puijon kir- kolla** ti ja to klo 9-10, alka- en 4.6. puh. 040 4848 416. Päivärannan kirkolla dia- koniatyöntekijän vastaan- otto viimeisen kerran 31.5., sen jälkeen toiminta siir- tyy Puijon kirkolle. **Matka Lähetysjuhille Haminaan** pe 8.6. klo 9. Lähtö, paluu su 10.6. Paik- koja vapaana, pelkkä bus- simatka 70 € ja hotellima- joitus ja matka 150 €. Tie- dustelut Maija Antikainen, puh.040 4848 439. **Kirkkovenesoutu ja kan- sanlaulukirkko** to 28.6. klo 18 Tomperin saares- sa. Ilmoittautumiset sou- tamaan ja tarjoilun vuok- si viim. 21.6. puh. 017 158111 tai mirja.poutiainen@evl.fi arkisin klo 8-15. Lisätieto- ja Heikki Hyväriseltä puh. 040 4848 434. Lähtö on klo 16.30 Julkulan vene- rannasta. Mukana kippa- rin ominaisuudessa ovat Heikki Hyvärinen, Riitta Murtorinne ja Siilinjärven puolelta Seppo Laitanen ja kanttori. Nuotiokahvit ja tikkupullat. Ilta järjes- tetään yhteistyössä Siilinjär- ven srk:n ja Vuorelan Kun- non kanssa.

KASTETUT

Aatu Uolevi Multanen.

KUULUTETUT

Mikko Heikki Aleksis Varis ja Tiina Emilia Rovio.

KUOLLEET

Jenny Maria Kokkonen 94v, Eino Ilmari Nousi- ainen 85v, Viljo Pöntti- nen 92v.

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuntie 2505

Koululaisten kevätkirk- ko la 2.6. klo 9. Paula Hag- man-Puustinen ja Riikka Tuura. **Messu** su 3.6. klo 10. Satu Väättäinen, Ilona Vähä- söyrinki. **Kesävieraiden kirkkopy- hän kansanlaulukirkko** su 10.6. klo 10. Kirsi Leino, Aliisa Lohi. Kahvit. kirkon- mäellä. Säävaraus.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2

Viikkomessu ke 30.5. klo 12.

MUUTA

Kiitokset teille kaikille, jotka muistitte minua niin monin tavoin. Marjatta- kanttori. **Riistaveden tiekirkon kirkonvartijaksi** voi il- moittautua soittamal- la puh. 040 4888 602 sekä käymällä seurakunnan toi- mistossa tai jumalanpalve- lusten yhteydessä. Lisätie- toa Kirsi- papilta puh. 040 4888 601.

JUANKOSKEN YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO Mäntytie 5

Messu su 3.6. klo 13. Paula Hagman-Puustinen, Ilona Vähäsöyrinki. **Messu** su 10.6. klo 13. Heikki Kastarinen, Mat- ti Saarela.

KAAVIN KIRKKO Kaavintie 24

Messu su 3.6. klo 13. Heik- ki Kastarinen, Taru Par- viainen. **Maakirkko** su 10.6. klo 13 Luikonlahdessa. Ei Juma- lanpalvelusta kirkossa.

MUUTA

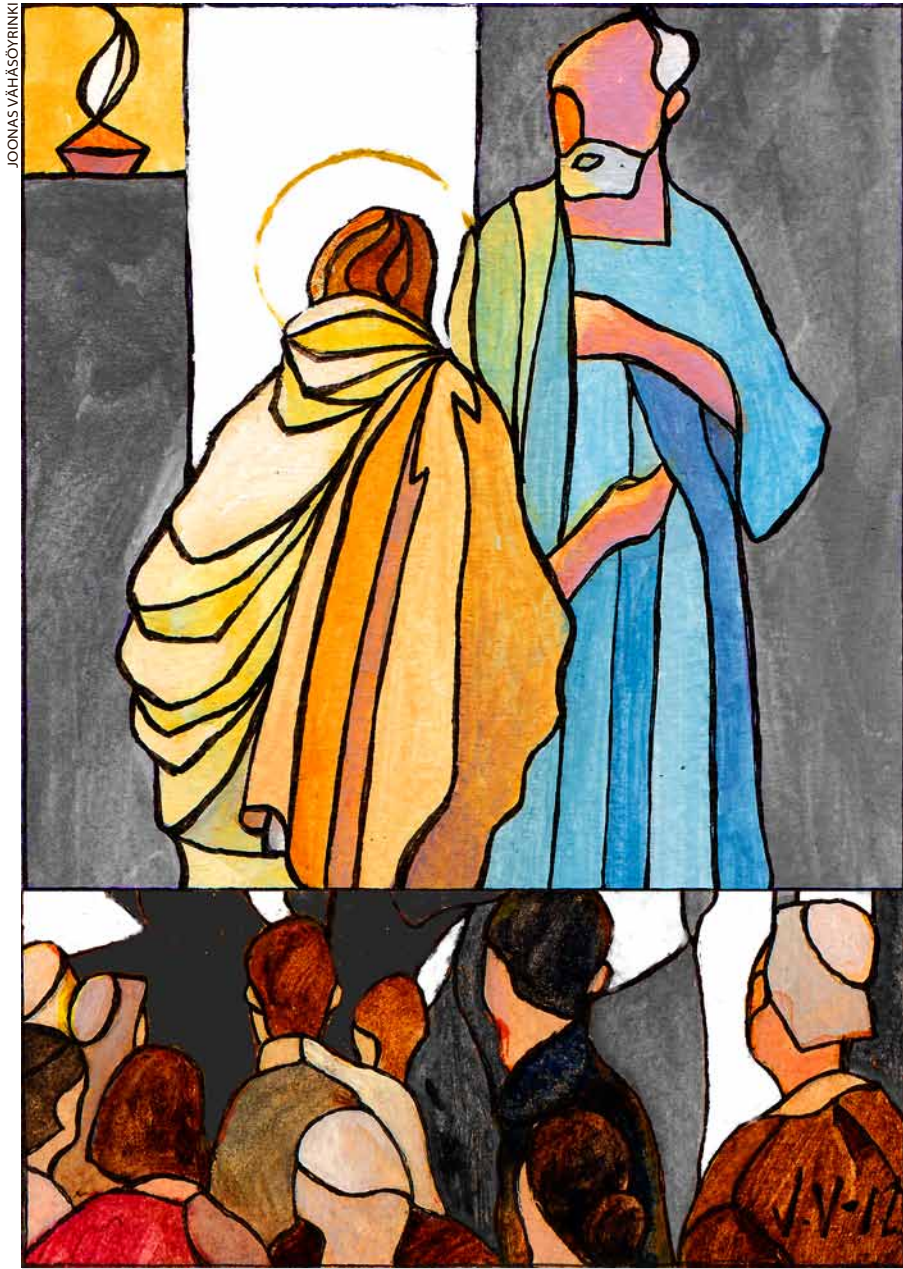
Elsan kerho to 7.6. klo 13 Rovevaaran metsästy- majalla. **Hautojen laittopäivä** pe 8.6 Kaavin hautausmaal- la. Hartaus klo 10 kirkos- sa, kahvitarjoilu, Martta- yhdistys. **Kesätapahtuma kai- ken ikäisille** su 10.6. klo 18 Niemen leirikeskukses- sa. Makkarapaistoa, voh- veleita, yhteislaulua, pon- iajelua. Tarjoilusta tuot- to oman alueseurakun- nan lapsiperheiden tuke- miseen. **Maakirkko** su 10.6. klo 13. Mikko Huhtala, Taru Par- viainen. Luikonlahden ui- maranalla. Marttayhdistys. **Mielenterveysleiri** 3.-5.7. Niemen leirikeskukses- sa. Lisätiedot, ilmoittau- tumiset, erityisruokavaliot ja lähiomaisen yhteystie- dot Pirjolle 21.6. mennessä puh. 040 4888 627.

MUURUVEDEN KIRKKO Kirkkotie 1

Tiekirkon oppaina toimi- vien kokoontuminen to 31.5. klo 13. Tervetuloa mu- kaan kaikki uudet ja enti- set kirkon kesäoppaat! **Muuruveden koulun ke- vätkirkko** la 2.6. klo 9. Satu Väättäinen, Riikka Karttunen. **Messu** su 3.6. klo 16. Satu Väättäinen, Taru Parviai- nen. **Messu** su 10.6. klo 16. Rei- jo Leino, Matti Saarela. Rauhanyhdistyksen kirk- kopyhä.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kirkkotie 1

Aluepappi lomalla 5.-27.6. Ei päiväystystä Muu- ruvedellä. Päivystävä pap- pi tavattavissa Riistaveden seurakuntatalossa ke klo 9-11. Diakoniatyöntekijän päiväystys to klo 9-11. Dia- koni Leena Vartiainen puh. 040 4888 608. **Kirkkokahvit messun jäl- keen ja Rauhanyhdistyk- sen seurat** su 10.6. klo 18. Penna Parviainen ja Kauko Ylikärppä.

Toistaitoisten voitto

Eräs toimittaja kysyi saksalai- selta teologilta Dorothee Söl- leltä: “Miten selittäisitte lap- selle onnellisuuden?” Sölle vastasi: “En selittäisi sitä. Heit- täisin hänelle pallon jolla pelata.”

Kun pelaajia on paljon, mukaan as- tuvat myös nimet. Keväällä 1992 kouluni summeri vapautti tasaisin väliajoin väli- tunnin mittaiseen onneen Jürgen Klins- manin, Eric Cantonan, Roberto Baggi- on, Ruud Gullitin ja puolentusinaa Diego Maradonaa. Hitain kaveri laitettiin maa- liin.

Kun kesäloman jälkeen summeri soi, välitunnille kirmasi luo- kallinen “Smaikkeleita” kil- paillemaan paikasta verä- jänvartijana. Viimeisenä saapunut joutui olemaan epäonninen rangaistus- potkunlaukoja Marco van Basten.

Jalkapallon EM-kisoissa kesällä 1992 maalivahti Pe- ter Schmeichel teki kaikki kansat opetuslapsikseen torjumalla varasijalta tur- naukseen päässeen Tans- kan finaaliin haastamaan nimekstä Saksaa.

Mitähän nuo kaikki yk- sitoista, Tanskan avaus- kokoonpanon pelaajat, miettivät turnauksen ava- usottelun alkaessa? Ju- goslavia oli jäänyt sodan takia pois kisoista – Tan- skan pelaajat oli hälytetty huonosti valmistautunei- na kesälomiltaan parras- valoihin. Muutamat ehkä epäilivät.

Entä mitä he mieltivät finaalin alkaes- sa? Näkivätkö he jo nimensä koululaisten pelipaitojen selkämyksissä.

Kenties saksalaiset jo katselivat huo- misen otsikoita, koska he lopulta hävi- sivät varmana pidetyn mestaruutensa. Mestaruus oli varma vain teoriassa.

Theoria on kreikkaa ja merkitsee katselemista. Kirkon teoriana pide- tään usein opin tai dogmatiikan kaltai- sia asiakokonaisuuksia. Kyselytutkimuk- sissa suomalaisten uskoa arvioidaan näistä poimittujen väitelauseiden tote- napitämisenä. Jo kristillisen kirkon avaus- kokoonpanon usko oli kuitenkin

luonteeltaan toisenlaista katselemista; se ei ollut – eikä se ole – väitelauseiden teoriaa. Galilean vuorella kaikki yksitoista katsoivat ja kumarsivat Ylösnoussut- ta, joskin muutamat epä- ilivät silloinkin. Sen jälkeen kuitenkin mentiin ja teh- tiin.

Jeesus ei selittänyt ei- kä teoretisoinut uskoa: hän antoi kasteen. Tai kyllä hän myös kehoitti teoriaan, katsomiseen: “Ja katso, mi- nä olen teidän kanssan- ne kaikki päivät maailman loppuun asti.”

Kun välitunti päättyi, me toistaitoiset pallonpot- kijat vipelsimme luokkaan - jälleen ristimänimiämme kantaen.

OLLI VIITANIEMI
Rovastikuntapastori

Pyhän kolminaisuuden päivä

Salattu Jumala

Matt. 28: 16-20

”Jeesus tuli heidän luokseen ja sanoi: ’Mi- nulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikse- ni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hen- gen nimeen ja opet- takaa heitä noudat- tamaan kaikkea, mitä minä olen käsenyt tei- dän noudattaa.”

Tervetuloa hermoratahierontaan!

Jos kärsit huonosta aineenvaihdunnasta, verenkierrasta tai ongelmana on päänsärky, niska- ja hartiakivut ja jalat ovat heikossa kunnossa.

MUISTA
LAHJA-
KORTIT!

KIPU-HOITO

Aino Pusa

Haapaniemen-
katu 25 A 30
puh. 0500-137 477

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

Hautaustoimisto
J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Konepalvelut H. Raatikainen Oy

044 766 9142

/ Paavo Raatikainen

www.h-raatikainen.fi

paavo.raatikainen@h-raatikainen.fi

– **Kokonaisurakointia** –
Maanrakennus • Maansiirtotyöt
Viherrakennustyöt • Salaojitukset
Minikaivuripalvelut • Talvikunnossapito

Kotipalvelu

H. Raatikainen Oy

0440 868 254

/ Kirsi Raatikainen

lähihoitaja

www.h-raatikainen.fi

posti@h-raatikainen.fi

Kukkanen

K-Citymarket, kauppakeskus • p. 3613 802 • JOKA PÄIVÄ 9-19
Linja-autoasema • p. 2616 196 • JOKA PÄIVÄ 9-19

Heimosen Kukkakauppa

Ruotsinkatu 54, Niirala • p. 2820 678 • MA-PE 9-17, LA 8-13
• www.heimosenkukkakauppa.fi

Kodin Kukkapaalvelu

Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkapaalvelu.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Tarhurin Kukka ja Sidonta

Männistön Ostoskeskus • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-14

Kukkakauppa Cosmos

Kauppakatu 9 • p. 050 542 2800 • MA-PE 9-19, LA-SU 9-15
• www.atcosmos.fi, kukkakauppa@atcosmos.fi

Kukka-Lunaria Oy

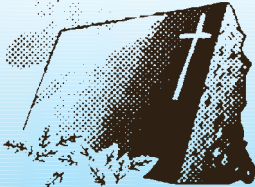
Kuninkaankatu 22, keskusta • p. 2811 661 • posti@kukkalunaria.fi
• MA-PE 9-18, LA 9-15, SU 10-15

• **HAUTAKIVET**
• **KAIVERUKSET**
• **KULTAUKSET**
ENTISÖINTITYÖT
• **KIVILYHDYT**

**KIVI
PAJA**

Sari Kämäräinen
Jääskeläkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA
Myös lisänimien kaiverukset

**VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI**

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniittintie 7
Puh. (017) 771 811

Kukkakauppa
Hautaustoimisto
Pitopalvelu

Kukka ja hautauspalvelu
ROSANNA

Vuorikatu 25
www.rosanna.fi

Kukkakauppa p. (017) 261 1456
Hautaustoimisto p. 044 094 5919

**Seniori-
Skootterit**

Takuu 2 vuotta.

Hinnat alk.
1299,- + tk.

**Liikkumisen
VAPAU!**

www.kymco.fi

p. 050 539 0100

SEURAKUNNAT 30

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Koululaisten kevätkirkko la 2.6. klo 8.30. Heikki Kastarinen, Taru Parviainen.
Messu su 3.6. klo 10. Heikki Kastarinen, Taru Parviainen. Kirkkokahvit.
Messu su 10.6. klo 10. Heikki Kastarinen, Taru Parviainen.

MUUTA

Seurat Kypäräisellä su 3.6. klo 18.30. Heikki Kastarinen, Taru Parviainen. Opastus Ala-Siikajärven tien päästä.

Seurakuntakerhon retki Juukaan to 7.6. Lähtö kirkon parkkipaikalta klo 9. Vielä mahtuu mukaan! Ilm. Heikki Kastariselle puh. 040 4888 612.
Hautojen hoito- ja laittopäivä pe 8.6. alkaen klo 9 hartaudella hautausmaan portilla.
Lauluilta Kylätuvalla ma 11.6. klo 19. Taru Parviainen.
Säyneisen kirkkokuoron retki Lehtomäen kodille ke 13.6. klo 13 Taru Parviainen ja kirkkokuoro.

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskatie 21

Iltamusiikki to 31.5. klo 19. "Herrasta veisaa kieleni", musisoimassa kanttorit Annette Kärppä-Leskinen ja Riikka Tuura. Vapaa pääsy.
Luontokirkko su 3.6. klo 10 Koivulahden retkisatamassa. Ei Jumalanpalvelusta kirkossa.
Messu su 10.6. klo 10. Uwe Mäkinen, Matti Saarela.
Liikuntarajoitteisten kirkkopyhä.
Tuusniemen kirkko on tiekirkkona avoinna ma-pe 11.6.-10.8. klo 10-16.
Kesän iltamusiikki ke 13.6. klo 19. Aliisa Lohi, laulu ja Riikka Tuura, urut.

MUUTA

Luontokirkko su 3.6. klo 10 Koivulahden retkisataman kodalla. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.
Naisten piiri pe 8.6. klo 18. Pajulahti.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Messu su 3.6. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.
Messu su 10.6. klo 13. Uwe Mäkinen, Aliisa Lohi.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Seurakuntakodin remonttivalmistelut. Kaikki pois seurakuntakodista – me valmistelemme seurakuntakotia remonttia varten ma 4.6. klo 9 alkaen kevyet tavarat ja ti 5.6. klo 9 alkaen vähän raskaammat tavarat.

MUUTA

Mustinlahden kesälau-

lajaiset ke 6.6. klo 19 Kyälälalla.
"Kun Herra hoitaa..." to 7.6. klo 18 alkaen ilta sureville musiikin, sanojen ja kahvin parissa ensin kammarissa ja sen jälkeen klo 19 kirkossa.
Raamattupiiri pe 8.6. klo 18 Kammarissa.
Hautausmaiden kukituspäivä to 14.6. Hartaus Puutosmäki klo 9 ja kirkonkylä klo 10.

Keväinen kansanlaulukirkko Siilinjärven seurakuntatalossa ke 30.5. klo 18.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET

Seurakuntamatka Pohjois-Puolaan 20.-27.10. Kaavi-Helsinki-Gdynia-Gdansk-Stutthof-Malbork-Kętrzyn-Suwalki-Kaunas-Riika-Tallinna. Osallistumismaksu 800-900 € sisältää matkat linja-autolla ja laivassa, puolihoiton, ja opastuksen. Tied. ja ilm.: Mikko Huhtala, puh. 040 4888 625, mikko.huhtala@evl.fi.

KASTETUT

Rosanna Aleksandra Tii likainen, Kaavi, Joni Toivo Ilmari Hakkarainen, Tuusniemi

KUULUTETUT

Petri Olavi Tuppurainen ja Tiia Maarit Pirinen, Juankoski, Jani Miika Metros ja Mervi Henriikka Holopainen, Vehmersalmi.

KUOLLEET

Soili Sinikka Itkonen 70v, Tuusniemi, Sylvi Tirkkonen 86v, Juankoski, Alma Ester Mykkänen 92v, Vehmersalmi, Eino Vilho Pääkkönen 94v, Kaavi, Kari Antero Eronen 51v, Juankoski, Seppo Jalmari Tolppanen 66v, Vehmersalmi, Aulis Juhani Kröger 74v, Tuusniemi, Helka Kaarina Halonen 77v, Kaavi, Pentti Arimo Räsänen 60v, Kaavi, Päivi Helena Kokkarinen 51v, Muuruvesi / Juankoski.

www.evl.fi/srk/siilinjarvi
Kirkkoherranvirasto
puh. 017 288 4600 (ma-pe klo 9-11, 12-14)

KIRKKO Haarahongantie 2

Messu su 3.6. klo 10. Heikki Hurskainen (Nivalan eläkkeellä oleva kirkkoherra), Seppo Laitanen, Marjaana Kaisto. Mukana Siilinjärven lukion ensimmäiset ylioppilaat vuodelta 1962.
Sanajumalanpalvelus su 10.6. klo 10. Seppo Laitanen, Vesa Kajava.
Konfirmaatiomessu la 16.6. klo 16. Rippikouluryhmä 4. Tapio Lepola, Vesa Kajava.
Konfirmaatiomessu su 17.6. klo 10. Rippikouluryhmä 5. Sirpa Ylikotila, Marjaana Kaisto.
Konfirmaatiomessu su 17.6. klo 14. Rippikouluryhmä 6. Kaisa Yletyinen, Vesa Kajava.
Oskar Merikannon hengellisiä lauluja -konsertti su 17.6. klo 18. Oopperalaulaja Johann Tilli, Vesa Kajava, urut.

SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4

Keväinen kansanlaulukirkko päätyösalissa ke 30.5. klo 18. Kirkkokahvit ja makkaranpaistoa lähestyksen hyväksi.
Perheiden kesäkahvila to 7.6., 14.6. ja 21.6. klo 9-13 kerhotiloissa ja ulkona. Tervetuloa ilman ennakkoi ilmoittautumista ja osallistumismaksua.

MUUTA

Hartaus Akuliinassa ke 6.6. klo 14, mukana Seppo Laitanen ja Marjaana Kaisto.
Hautojen hoitopäivä Viinanmäen hautausmaalla pe 8.6. klo 9-13: Harjamäen puutarha myy portilla kesäkukkia. Tarjolla multaa ja istutusvälineitä. Kesätyöntekijät avustavat istutuksessa tarvittaessa.
Diakoniatyön retki Lohjan, Tammisaaren ja Hangon seudulle 14.-16.8. Vierailemme mm. Vironperällä ja Hirsylän mutkassa. Hinta n. 270 €. Ensisijaisesti siilinjärveläisille. Ilm. Eija Laitaselle puh. 044 7284 642 tai Erja Valkoselle puh. 044 7284 644.

KASTETUT

Emilia Helmi Maria Huttunen, Emilia Carita Heilin, Saku Väinämö Piironen, Janne Aleksi Väinänen, Jukka Pekka Kalevi Ursenius.

KUULUTETUT

Jarmo Tapani Säkkinen ja Piia Ilona Suominen.

KUOLLEET

Paula Riitta Ruuskanen 63v, Valma Kaarina Tarvainen 80v.

DIAKONIA- KESKUS

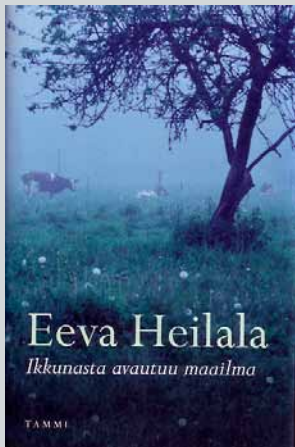
Suokatu 31

puh. 040 4848 464. Ul-

SEURAKUNNAN SAUNAILTOJA

VIIKON VALINTA

Onko värillä väliä?

Eeva Heilalan (s.1934) runoissa emännän arki, äitiys ja lapset ovat mukana. Lapsista luopuminen on ollut yksi vahva teema.

Helposti aukeavissa kertoissa runoissa on elämänviisautta. Elämää nähneen ja kokeneen ihmisen sanoihin maalla kasvanut, kaupunkilaistunut ihminen voi samaistua.

Ikkunasta avautuu maailma -kokoelmassa naiseutta katsotaan monelta kantilta: ”Paljain jaloin / ja korkeissa koroissa / naiseus näkyy sokaisevimmin.”

Ulkonäköön voi suhtautua myös huumorilla, sananparsimaisesti: ”*Ei ole ruma kaukana, / huokasi nainen kun katsoi peilistä kuvaansa.*”

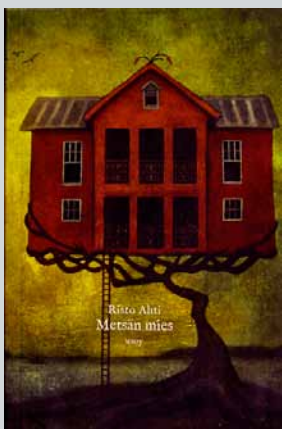
Heilala kirjoittaa, että vanhusta hoitaessamme olemme alkumatkalla ihmisyyteen. Omasta hoitamisestaan huolehtivalle lapset sanovat: Onko värillä väliä?

Avarakatseiselle runoilijal-

le ihonvärillä ei ole väliä. Homouskin on luonteva asia: ”*liikka tuli syksyisin marjastamaan. / aivan tavallinen homomies, ulko-ovesta tuli, ei kaapista.*”

Omat murheet käyvät pieniksi aliravittujen lasten vartaloita katsoessa. Metsä on runoilijalle parantaja ja innoituksen lähde. ”*Kävellessäsi kadulla tai käpytiellä / missä vain / laita palattuasi ajatuksesi paperille. Siinä on runo.*” Maatalon ihmiselle on historiallinen hetki, kun hän ostaa ensi kertaa maitoa tölkissä. Mutta miten meille on näin käynyt, että **Obama** on kohta tutumpi kuin naapurin isäntä?

Eeva Heilala:
Ikkunasta avautuu maailma,
89 s., 22,80 e., Tammi 2012

Ollaan ihmisiksi

Metsän poika tahdon olla! Ja mies menee metsään runollisessa *Metsän mies* -teoksessa.

Risto Ahti (s.1943) on

iloinen ja filosofinen pohti-ja, jonka uusi romaani antaa haastetta lukijalle. Taiteilija-professorin luentoja kuunnellut ja kirjoja lukenut saa sanasta kiinni. Ajatuksiin ihmisen pitäisi pysähtyä, Ahti kehottaa. Usein pysähdyn runoihin. Mukana on iloista sanojen kirmailua: ”Omat nimet kirjoihin.”

Elämää pursuavassa teoksessa Lauri Lusi Lautsian kylästä nai, Marjatta-neidon. Tärkeä ihminen on myös Aino, ottosisko. Lauri oli holtiton hameiden perässä juoksija, mutta valehtelu oli lopetettava heti häitten jälkeen. Ahti Lainaa **Aulikki Oksasen** sanoja: ”Uusi ihminen on edellisiin suhteisiisi täysin syytön.”

Aleksiskivimäinen elämisen riemu näkyy. Hulluus ei ole mielipuolisuuutta, vaan hurjaa iloa. Metsän mieheessä on viisautta. Ahti voisi helposti niin halutessaan koota aforismiko-koelman.

”Vaikea on ketun itsensä ansasta irrottaa, kun ei usko kiinni olevansa.”

”Me emme riko sääntöjä, säännöt rikkovat meidät.”

”Isä syntyy, kun lapsi syntyy.”

Paljon asiaa ja oivalluksia muhkeassa teoksessa on. Kenties miesten ja naisten lisäksi meissä jokaisessa on ihminen. Mainiossa lopussa Ahti kertoo mitä halusi sanoa. Elämänohjeeksi käyvät nämä sanat:

”Älä koko ajan niin kama-lasti yritä olla. Ole välillä.”

Risto Ahti:
Metsän mies,
448 s., 34,90 e., WSOY 2012.

RITVA KOLEHMAINEN

Mummon Mökki 20 vuotta

Mummon Mökki keskellä Kuopiota idyllisen Pumpputorin päiväkodin vieressä on toiminut 20 vuotta. Mökki toimii tuomio-kirkkoseurakunnan lähimmäis-palvelupisteinä, jossa kaikenikäiset voivat poiketa puurolla, kahvilla tai nauttimassa vapaa-muotoisesta yhdessäolosta.

Mökissä on ollut myös vierailijoita ja keskustelutuokioita. Papin päivät ovat koonneet etenkin vanhempaa väkeä yhteiseen hartaushetkeen. Mökki toimii vapaaehtoisvoimin maanantaista torstaihin klo 11-15.

”Mummon Mökin idea läh-

ti kuopiolaiselta **Aune Tuoviselta**. Hän tuumasi, että

Kuopioon tarvitaan tämänkaltaisen kokoontumispaikka, jossa myös vapaaehtoiset ovat vastuunkantajia”, kertoo Mummon Mökin alkuaajoista nykyinen pääemäntä ja vapaaehtoinen **Kaarina Knuutinen**.

Aune Tuovinen näki kävelyretkellään Mummon Mökin päiväkodin vieressä ja ryhtyi viemään tila-asiaa eteenpäin seurakunnan sekä kaupungin kanssa. Mökki kunnostettiin talkoovoimin ja samassa pistettiin pystyyn vastuuemäntien rinki.

SEIJA RYTKÖNEN

Kirkolliset kesäjuhlat kokoavat kansaa

Ison teltan veisuu, rakkaat ystävät, sanankuulo ja ulkoilmaruokailut. Monen lomanviettäjän kaipausta vie hengellisille kesäjuhlille.

Kirkollisten järjestöjen ja herätysliikkeiden järjestämät kesäjuhlat kokoavat tulevanakin kesänä noin 140 000 ihmistä hiljentymään, keskustelemaan ja tapaamaan tuttuja. Tuhannet ihmiset tekevät myös talkootyötä juhlapaikalla.

Kesäjuhlien kauden avaa 200-vuotisjuhlaansa tänä vuonna juhli- van Suomen Pii- laseuran Raamattuvuoden pääjuhla. Se järjestetään Turussa 24.-27.5. Ohjelmaa on suomeksi ja ruotsiksi sekä kirkoissa että toreilla. Juhlissa huomioidaan maahanmuuttajat ja ulkomaiset kutsuvieraat.

Kesäjuhlia on ympäri Suomea

Kesäkuun ensimmäiset kirkolliset kesä-tapahtumat ovat Medialähetyspäivät Forssassa ja Valtakunnalliset Lähetys-juhlat Haminassa. Molemmat pidetään 8.-10. kesäkuuta.

Medialähetyspäivien teemana on Tavan kosketus. Järjestäjänä ovat Radio- lähetysjärjestö Sanansaattajat, Forssan seurakunta ja Tammelan rovastikunta.

Suomen Lähetysseuran ja Haminan seurakunnan järjestämien Valtakunnallisten Lähetysjuhlien teemana on Pää pyörällä?, jolla viitataan sanontaan ”Pää on pyörällä kuin Haminan kaupunki”. Lähetysjuhlilla musiikki ja jumalanpalvelukset tuovat lähetysten ystäviä yhteen.

Lähetysyhdistys Kylvään ja Imatran seurakunnan järjestämät Lähetysten kesäpäivät Yhtä perhettä ovat 15.-17. kesäkuuta Imatralla.

Ohjelmassa on raamattuopetusta, keskustelutilaisuuksia ja lähetystyöhön liittyviä kohtaamisia.

Sunnuntain juhlamessun toimittaa Mikkelin hiippakunnan piispa Seppo Häkkinen, ja messussa siunataan uudet lähetystyöntekijät. Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland järjestää Kruunupyyssä Missionsfest-tapahtuman 15.-17. kesäkuuta.

Samana viikonloppuna vietetään Kansan Raamattuseuran ja Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan järjestämiä Sanaan suvipäiviä Hämeenlinnassa. Juhlan teemana on Hyvässä turvassa. Musiikkivieraina ovat muun muassa Pekka Simojoki & EtCetera ja Johanna Iivanainen.

Evangeliset kesäjuhlat järjestetään niin ikään 16.-17. kesäkuuta Kurikassa. Järjestäjinä ovat Evankelinen Lähetysyhdistys ELY ry ja Kurikan seurakunta.

Juhlat jatkuvat elokuulle saakka

Keskikesän taitteessa vietetään esikol-lestadiolaisten juhannusseuroja. Seurat ovat 22.-25. kesäkuuta Lahdessa. Juhannusseuraperinne on alkanut jo vuonna 1918, ja ohjelmaan kuuluu myös jumalanpalvelus sunnuntaina Ristinkirkossa.

Valtakunnalliset Evankeliumijuhlat ovat 29.6.-1.7. Turussa. Niiden teemana on Armo riittää ja järjestäjänä Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys (SLEY) ja Mikaelin seurakunta. Ohjelmassa on raamattuopetusta, musiikkiesityksiä ja jumalanpalvelus juhlien jokaisena päivänä. Lisäksi perheille, lapsille ja nuorille on omaa ohjelmaa.

Vanhoillislestadiolaisen liikkeen vuotuinen päätapahtuma Suvisurat pidetään tänä vuonna Lopella 29.6.-2.7. Pääjärjestäjänä on Helsingin Rauhan-tyhdistys. Järjestelyihin osallistuvat myös Espoon, Vantaan, Hyvinkään, Nurmijärven ja Lohjan Rauhan-tyhdistykset. Ohjelma koostuu seurapuheista, yhteislauluista ja jumalanpalveluksista.

” Kesä-juhlat kokoavat tulevanakin kesänä noin 140 000 ihmistä.

Kesäkahvila perheille klo 10-14

Suokatu 22, koulutussali ma 4.6., ma 11.6. ja ma 18.6.
Petosen seurakuntatalo, kahvio ti 5.6., ti 12.6. ja ti 18.6.
Lehtoniemen kerhotilat ke 6.6., ke 13.6. ja ke 20.6.
Alavan kirkko, alasali to 7.6. ja to 14.6.
Kurkimäki, Kurkipirtti pe 8.6. ja pe 15.6.
Kaavi, vanha pappila pe 8.6.
Tuusniemi, seurakuntatalo ke 13.6.
Karttulan seurakuntakoti ma 18.6.
Syvänniemen pappila ti 19.6.

Toimintatuokiot klo 10, 11, 12 ja 13.

Ei ennakkoilmoittautumista.

Tervetuloa koko perhe!

Lisätietoja toiminnasta saa Kuopion seurakuntien yhteisen lapsityön toimistosta, p. 040 4848 482 ja 040 4848 481

www.kuopionseurakunnat.fi/lapsetjaperheet

KIRKKO & KOTI

10

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 99. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 13.6.

KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki. **Julkaisija** Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama
Painos 66 000 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma-pe klo 8-16. Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232
Ulla Remes, p. 040 484 8234
Hanna Karkkonen, p. 040 484 8236
Seija Rytkönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset: Pirjo Teva puh. 020 754 2284, gsm 040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy. **Jakelupalaute:** www.suoralahety.fi, puh. 017 264 7800

RISTIVETOA

TUJA HYTINEN

Mikko Pirinen, Alise Kekäläinen ja Eira Pirinen nauttivat kirkkovaelluksella kesäpäivästä.

Kirkkovaelluksella parannettiin maailmaa

”Milloinkaan tämä ei ole raskaalta tuntunut. Vauhti vaan kiihtyy iän myötä”, Mikko Pirinen vakuutti.

Jouni Somero kertoi, ettei ole aikaisemmin kävellyt näin pitkää matkaa. ”Hihtänyt kylläkin.”

Aurinko ja linnunlaulu siivittivät kulkijoiden matkaa perinteisellä kirkkovaelluksella Säyneisistä Kaaville.

”Eipä olisi komeampi päivä voinut sattua”, kuului useammastakin suusta, kun kirkkovaelluksen pääte alkoi hämmöttää.

Kaunis sää oli tänä vuonna houkuttellut taipaleelle kolmisenkymmentä kulkijaa. Vaelus on jo muotoutunut perinteeksi, sillä ensimmäisen kerran se järjestettiin vuonna 1995.

”Silloin vietettiin Täyssinän rauhan juhla-vuotta ja säyneisläiset keksivät, että juhlan kunniaksi voisi kävellä vanhaa kirkkotietä”, Kaavin pitäjäseuran puheenjohtaja **Seppo Kononen** selvitti tapahtuman historiaa.

Reitti lähtee vuorovuosina joko Kaavin tai Säyneisten päästä ja matkaa kertyy vajaa 25 kilometriä.

”Se ei ole mitään kilpaurheilua, vaan rauhassa edetään ja mukavia jutellaan matkan varrella.”

Tänä vuonna pidettiin yhteinen makkarapaistotauko, jonka aikana vedettiin henkeä ja kerättiin voimia.

Tästä alkaa kesä

Mikko ja Eira Pirinen olivat perillä Kaavin päässä ensimmäisten joukossa. Mikko on

varsinainen vaelluskonkari, sillä hän on ollut mukana alusta saakka joka ikinen vuosi. Eirakin on taittanut taipaleen kymmenisen kertaa.

”Meille kesä alkaa tästä”, pariskunta summasi.

”Matkakin tuntuu lyhyeltä, kun porukalla mennään.”

Kuuden tunnin vaelluksen aikana ehtii niin miettiä syntyä syviä, kuin vaihtaa ajatuksiakin.

”Tällä reissulla tulee aina parannettua maailmaa. Nyt se on taas vähän paremmalla mallilla.”

Säyneisissä asuva Jouni Somero osallistui vaellukselle ensimmäistä kertaa.

”Piti lähteä, kun vaimo houkutteli ja tänä vuonna minulle ei ilmaantunut mitään alibia”, hän naureskeli.

Aikaisempina vuosina pianistina työskentelevä Somero on ollut kirkkovaellusten aikaan työmatkoilla ulkomailla.

”Hieno kokemushan tämä oli. Luonto oli kauneimmillaan, valo aivan upea ja käki kukkui lähes koko matkan.”

”Jos sopivaa alibia ei löydy, niin enköhän minä tule tänne ensi vuonnakin.”

Kulkijoita vauvasta vaariin

Seppo Konosen mukaan kirkkovaelluksille on osallistunut keskimäärin 20-30 kulkijaa.

”Mukana on ollut niin lapsia, kuin vanhempaa väkeäkin. Tähän mennessä vanhin osallistuja on ollut 86-vuotias.”

”Onpa siellä joillakin kerroilla ollut matkaseurana koiria ja hevosiaakin.”

Kirkkovaelluksen järjestävät yhteistyössä Kaavin pitäjäseura, Säyneisen kotiseutuyhdistys ja seurakunta.

HELI HARING

Epäluottamuksen olosuhteet

”Pitääkö pettämisestä kertoa?”, pohdiskeli Paavo Kettunen (Kotimaa-24 19.5.). Käytännöllisen teologian professorilla ei ollut yksiselitteistä vastausta kinkkiseen kysymykseen.

Ajan henki ei tue uskollisuutta. Taan-noin markkinoille tuli puolisoitaan pettäville suunnattu deittipalvelu. Sen mainoksessa lempi keski-ikäinen pari: ”Oletko naimisissa? Elvytä intohimosi – hanki salasuhde.”

Vaihtoehtojen kirjo ”kaikkine herkkui-neen” hämmentää mieliä. Pareja vaihdellaan ja ihmissuhteita maistellaan. Media ruokkii ilmiötä hehkuttamalla, miten monet ovat uskottomia ja kuvailemalla, kuinka kiihkeitä kokemuksia hetken hurmaan heittäytyneillä on ollut.

Onnen mitaksi nousee ihastumisen ja intohimon määrä. Koska tunnekuohut tasoittuvat pitkissä suhteissa, on etsittävä uusia kohteita.

Ihastumisen huumassa unoh-tuu helposti, että

nämä suuret draamat tuottavat myös inhimillisiä tragedioita, tuskaa ja perheiden hajoamisia. Epäluottamuksen olosuhteissa, joissa keneenkään ei voi täysin luottaa, moni vetää johtopäätöksen, että on parasta jättää ennen kuin tulee jätetyksi.

Usein ero on siedettävämpää kestää kuin vaikkapa väkivalta, tolkuton päih-teiden käyttö, krooninen uskottomuus, sairaaloloinen mustasukkaisuus, henkinen sairaus tai puolison paha luonnevika.

Mutta paljon on niitäkin perheitä, joiden onni voidaan pelastaa. Kirkon perhe-neuvojat käyvät keskusteluja suhteen ris-tiriidoista, ja merkittävä osa pareista rat-kaisee kriisinsä. Myös monet seurakun-nat ja kristilliset tahot järjestävät pari-suhdeleirejä, -kursseja ja iltoja.

Moralistisesta sormenheristelystä

vapautunut kirkko voi osaltaan vaikuttaa asennemuutokseen, jota sitoutuminen vaatii. Jos ei kirkko pidä rakkauden ja uskollisuuden ihanteita yllä, mikä sitten?

Kristityillä on välineitä, jotka voi-vat nousta arvoon arvaamattomaan, kun ihmiset kyllästyvät epäluottamuksen olosuhteisiin ja hakevat kättä pidempää päästäkseen perhekkriiseistään eteenpäin.

Armolle ja anteeksiantamukselle on aina tarvetta – ihanteiden noudattami-sessa epäon-nistumisten ja erojen jäl-keenkin.

JANNE VILLA

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

KISSA PÖYDÄLLE

Kiitos kiertämään – vaikka sitten Liitoskiitoksessa

Sanomaton sana voi jättää jäljen niin kuin sanottukin sana, jos ne on sanottu tai jätetty sanomatta väärään aikaan, väärässä paikassa tai tilanteessa.

Suomalainen on hidas kiittämään. Jos sanomisen kynns ylittyy ja palautetta tulee, se on helposti kielteistä. Joku sanoikin, että niin kauan kun palautetta ei tule, voi olla tyytyväinen: silloin tietää että hommat on hoidettu hyvin.

Seurakuntien keskustelukulttuuri vaihtelee. Palautteen antamiseen on hyvä opetella: kun antaa myös kannustavaa, kiittävää palautetta, on helpompaa sanoa ääneen myös kehittämiskohtia. Keskusteleva, avoin johtamiskulttuuri on vielä liian monessa seurakunnassakin hakusassa.

Seurakuntaliitos tai kuntaliitos herättää monia tunteita, myös huolia ja pelkoja. Itsenäisyyden

menettämisen pelko liikuttaa identiteettiä.

Murrosajan keskellä on hyvä tietoisesti kääntää katsetta siihen hyvään, joka nyt on läsnä. Karttulan kunta ja Karttulan seurakunta elävät nyt todeksi aikaa liitoksen jälkeen.

Siksi kutsun Karttulan kuntalaiset sanomaan kiitoksensa ääneen, näkemään ilonaiheet lähellään, kiittämään häntä, joka kannustaa, tsemppaa, rohkaisee ja on muuten vain ystävällinen ihminen. Kiittää voi myös yhteisöä tai yritystä, eikä aiheen tarvitse liittyä kunta- tai seurakuntaliitokseen. Laita kiitos kiertämään! Lähetä meiliä 13.6. mennessä liitoskiitos@gmail.com tai kirjoita viestisi lapulle, jonka viet Sisä-Savon lehden toimitukseen tai S-Marketin kassalle. Kiitosten kierrätystä jatketaan yhteisötaiteilulla!

ULLA REMES

Seurakuntasisarena Aino Mömmö
eli ja jakoi yhdessä kuopiolaisten
kanssa elämäntarinoita.

HANNA KARKKONEN

Nyikäise kaveri mukaan

Aino Mömmö tunnetaan iloisena koollekutsujana. Hän on se, joka muistaa muita: ”Jospa sitä elämäniloo voisi viedä muillekin.”

Taas linnut laulujansa / viertää kauniisti. / Myös eikö Herran kansa / Luojaansa kiittäisi!

Puijon seurakunnan ystävänkamarin talvikauden päätöksessä veisataan suvirsi, ulkomuistista.

Tinttien viserrys vie **Aino Mömmön**, yhden pirtinpöydän ympärillä istuvan veisaajan, kotimaisemiin Muuruvedelle. Metsäpoluille ja kannonnokkaan istumaan.

”Kunpa - kuten linnut - jaksaisi itsekin kiittää ja laulaa. Vaikka joskus joku herätti kysymyksen, että mistä tiedämme lintujen viertävän aina ilosta. Entä jos ne laulavatkin tuskasta”, Mömmö pohtii.

Laulunlahjat ovat olleet käytössä perhekuorosta alkaen. Työssä seurakuntasisarena sai laulattaa ja omaksi ilokseen hän hoilauttaa virren jos toisenkin.

Äkkikuolemat pysäyttävät

”Perheemme eli puutteellisissa oloissa, mutta iloa ja rakkautta oli rahankin edestä. Äidin vaikutus perheessämme oli suuri. Hän toivoi, että me jokainen löytäisimme oikean elämänlangan. Hän ei tyrkyttänyt uskoa, enemmänkin

puhui Jumalalle meistä kuin meille Jumalasta.”

Maaseudulla lapset kasvoivat työntekoon. Ja myös siihen arkiseen perusluottamukseen, että Jumala pitää huolta ja varjelee.

Rankkojen paikkojen edessä Mömmökin joutui kysymään, missä varjelus oli?

”Veljeni kuoltua 35-vuotiaana ja perheen jäädessä isättömäksi olin lujilla. Mietin jopa ammatinvaihtoa. Miksi en pystynyt auttamaan?”

Ainon kolme sisarta kuoli pienenä ja kaksi veljeä menehtyi äkillisesti melko nuorina. Myös isä ja mies kuolivat äkisti.

”Kaipaus elää. Miksi emme saaneet pitää läheisiämme vierellä pidempään? Se lohduttaa, että joku suurempi, Jumala tietää.”

Perhe ja työ - vaikea yhtälö

Kun Aino oli täyttänyt 36 vuotta, elämään astui Kalle. Uuhimäkeläinen maanviljelijä Kalle Mömmö oli jäänyt leskeksi ja Aino tuli asustamaan hänen ja hänen tyttärensä luokse. Myös anoppi asui saman katon alla.

”Olihan se uutta ja pelottavaakin. Anoppi oli pitokokki ja arkailin kotitöissä. Pidemmän kaavan mukaan opeteltiin”, Mömmö hymyilee.

”Tilannetta vaikeutti se, että olin tottunut tekemään perheettömänä työtä lähes yötä myöten. Monesti kalvoi syyllisyys siitä, etten ehtinyt olemaan kotona emäntänä.”

Työ oli hoidettava ja sitä riitti. Seurakuntasisar ajoi mopolla, pyöräili, hyppäsi linja-autoon tai ajoi seurakunnan pikkuvolkkarilla, joka oli sisarten ja nuorisohjaajien käytössä. Alue kattoi silloisen Kuopion maaseurakunnan, nykyisin noin Kallaveden seurakunnan alueen.

”Kaikki mahdolliset paikat kierrettiin. Autettiin taloudellisesti, henkisesti, käytännön asioissa. Hoidettiin sairaita ja vietiin vaateapua. Nähtiin elämä kehdestä hautaan.”

Palavat teryneelit

Vaikeita tilanteita tuli, kun joutui välikäteen, selvittämään asiakasperheen sisäisiä ongelmia. Mies oli onneksi tuki ja turva, jolle pystyi uskoutumaan.

”Puutteita ja epäonnistumisia ei voi jäädä murehtimaan. Vuosien aikana olen oppinut luottamaan, että armo kantaa.”

”Tärkeää on, että voi jakaa asioita. Uskalusta vaatii, että rohkenee luottamaan toiseen. Ystävyyden on vastavuoroista kantamista.”

Tielle on sattunut myös hauskoja kummeluksia.

”Seurakuntasisar sai käyttää 60-luvulla housuja. Juuri saadut teryleenihousut jalassa lähdin mopolla reissuun. Hullunjussin kurvissa Kehvontielle lahkeet osuivat pakoputkeen ja paloivat. Illalla piti odotella pimeää ennen kuin uskalsin seurakuntatalolta kotiin”, Aino nauraa. ”Onneksi ompelijasiskoni paikaksi housut.”

Postia piispalle

Aino Mömmö on ahkera lehtileikkeiden kerääjä. Historiaa on jemmassa laatikoittain. Eläkkeelle jäänyt piispa sai taannoin postia, kun Aino lähetti paketin, jossa oli piispa Riekinen uran varrelta lukuisia lehtiartikkeleita. Moni muukin on saanut yllätyspostia.

”Juttu on heti leikattava lehdestä irti, muuten se unohtuu”, valistaa Aino aloittelijoita.

Useita kirjeitä on viikoittain lähdessä sukulaisille ja ystäville.

Rukouksiakin hän lähettää usein. Ylöspäin. Pyyntöjä ja kiitoksia.

”Kun joku asia lasketaan sydämelle - läheinen tai tuntematon ihminen, isänmaamme, kirkkomme, päättäjämme, kaupunkimme... niin sinä iltana erikoisesti kannan asiaa rukouksin. Kunpa saisimme näkeviä silmiä ja kuulevia korvia.”

Ota hihasta kiinni

Puijonlaaksolainen tunnetaan koollekutsujana ja mukaan pyytäjänä.

”Halu koota ihmisiä yhteen on perua kotoa. Lapsuuden kodissa järjestettiin kylän juhlat, urheiluseuran tapahtumia, seuroja, Uuhimäellä meillä oli SRP:n juhla. Yhdessä on mukavampaa kuin yksin.”

”Hullunjussin kurvissa housun lahkeet paloivat ja piti odottaa ilta, ennen kuin uskalsin kotiin.”

Mömmö puhuu yhteiseen hiileen puhaltamisesta.

”Olen huomannut, että monesti pitää olla nykäisijöitä. Joku, joka pyytää mukaan. Rohkaisee ja ottaa kaveriksi.”

”Ehkä ihmisten pitäisi uskaltautua kysymään. Ehkä joku odottaa juuri sitä soittoa. Me olemme liian varovaisia toistemme suhteen.”

Tänään iloa on terveydestä, ystävistä ja omaisista. Aino on kahden lapsenlapsen keinumummo. Mieli on valoisa.

”Tuntuu niin ihanalta ellee!”

”Jospa sitä elämäniloo saisi tuoda ja viedä muillekin”, pyöreitä vuosi ensi vuonna täyttävä Aino tokaisee.

HANNA KARKKONEN